

PANORAMA

Keskiössä alue- ja kaupunkipolitiikka

KESÄ 2019 / nro 69

Määri-Sleesian alue irtautuu teollisesta menneisyydestään

INTERREG-
OHJELMAN
YHTEISTYÖHENKI

TEOLLISUUDEN
MUUTOSPROSESSIN
JÄLKEINEN
TULEVAISUUS

Alue- ja kaupunkipolitiikka

PANORAMA

Tässä numerossa...

Panorama-lehden kesänumerossa käsitellään laajasti erilaisia aiheita, ja lisäksi tehtävästään luopuva komission jäsen Corina Crețu jättää jäähyväiset pääkirjoituksessa.

Alueita koskevassa osiossa keskitytään tällä kertaa Tšekissä sijaitsevaan Määri-Sleesian alueeseen ja haastatellaan alueen johtajaa Ivo Vondrákia, annetaan esimerkkejä hankkeista ja arvioidaan ratkaisuja, joihin alueella turvaututaan siirryttäessä hiiliteollisuudesta kohti ilmastoneutraalimpaa taloutta. Lisäksi perehdytään tarkemmin Interreg-ohjelman kautta tehtävään alueiden väliseen yhteistyöhön ja kerrotaan Euroopan alueen parhaista käytännöistä ja hankkeista sekä siitä, miten EU:n osamiskartta mahdollistaa EU-varojen tehokkaan hallinnoinnin.

Omin sanoin -osiossa aluekehitysvaliokuntaan kuuluvat Euroopan parlamentin jäsenet Constanze Krehl ja Jan Olbrycht ker-

tovat mietteitään ja myös nuoret valottavat kokemuksiaan Youth4Regions-mediaohjelmasta.

Selvitämme, miten laajakaistaa käsittelevien virastojen verkosto auttaa kaventamaan alueiden välistä digitaalista kuilua ja miten alueiden välisen yhteistyön avulla parannetaan kyberturvallisuutta. Hankeosiossa vierailaan Kyproksella, Ranskassa, Kanariansaarilla sekä Italian ja Itävallan raja-alueella.

Hyviä lukuhetkiä!

AGNÈS MONFRET

Viestintäyksikön johtaja, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, Euroopan komissio

4

10

26

44

PÄÄKIRJOITUS.....	3
TEOLLISUUDEN MUUTOSPROESSIN KOKEILU	4
TEHOKKUUTTA OSAAMISKARTAN AVULLA.....	8
INTERREG TOIMINNASSA	10
VIHREÄÄ VALOA ELEKTRONISELLE SEURANNALLE.....	18
KOHEESIOPOLITIIKAN TULEVAISUUS.....	20
YHTEENLIITETYMPI EUROOPPA.....	22
NUOREKAS OTE EU:N YHTEENKUULUVUUTEEN	24

MÄÄRI-SLEESIA: DYNAAMINEN SIJAINTI.....	26
ASIAA DATASTA: RISKIEN ENNALTAEHKÄISY	36
PAIKALLISIA SYNERGIOITA KYBERTURVALLISUUDEN ALALLA.....	38
MONIULOTTEINEN POLITIIKKA.....	40
UUTISET LYHYESTI	42
LAAJAKAISTA TÄYTEEN NOPEUTEEN.....	44
HANKKEITA KANARIANSAARILTA, KYPROKSELTA, RANSKASTA, ITÄVALLASTA JA ITALIASTA.....	47

PÄÄKIRJOITUS

Hyvä lukija,

pääkirjoitusta lukiessasi olen jo jättänyt aluepolitiikasta vastaavan komission jäsenen tehtävät. Koheesiopolitiikan puolesta työskentely on ollut minulle suuri kunnia.

Junckerin komission aloittaessa työnsä marraskuussa 2014 Euroopan kansalaiset odottivat unionilta toimia monien vaikeiden haasteiden selättämiseksi. Näistä muutamia olivat talouskriisistä elpyminen, euron vakauttaminen sekä EU:n valmistaminen Pariisin ilmastopöytäkirjaan. Näihin haasteisiin tartuimmekin Euroopan investointiohjelmalla, energiaunionia ja digitaalisia sisämarkkinoita kehittämällä sekä tietysti koheesiopolitiikan investoinneilla.

Viimeisimmät luvut osoittavat, että viisi vuotta sitten tehty yhden euron investointi koheesiopolitiikkaan nostaa bruttokansantuotetta lähes kolmella eurolla viiden vuoden ajanjaksolla. Tämä esimerkki on hyvin selkeä, mutta koheesiopolitiikan vaikutus näkyy muuallakin kuin luvuissa.

Lähes viiden vuoden ajan minulla oli mahdollisuus vierailta sadoilla alueilla eri puolilla unionia ja tavata sitoutuneita ihmisiä, jotka hallinnoivat ja täytäntöönpanevat EU-hankkeita kentällä. Tämä ainutlaatuinen kokemus on vahvistanut uskoani siihen, että koheesiopolitiikka parantaa ja tulee parantamaan Euroopan kansalaisten jokapäiväistä elämää. Koheesiopolitiikasta on ohjattu varoja sairaaloille, kouluille, liikenteeseen, maaseutualueille, kaupungeille, rajat ylittävillä alueilla sekä syrjäisillä saarilla. Se on EU:n tärkein investointipolitiikka, joka on tiivistänyt meidän kaikkien välisiä yhteiskunnallisia, taloudellisia ja kulttuurisia siteitä.

Minun kaudellani on käynnistetty useita avainhankkeita, jotka tehostavat edelleen koheesiopolitiikan vaikutusta. Ohjelmien parempaa täytäntöönpanoa käsittelevä työryhmä auttoi monia jäsenvaltioita käyttämään jäljellä olevat, vuosien 2007–2013 rahoituskaudelle kohdennetut koheesiopolitiikan varat

tehokkaammin. Yksinkertaistamista käsittelevä korkean tason työryhmä on yksinkertaistanut Euroopan rakenne- ja investointirahastojen sääntöjä edunsaajille. Vuonna 2015 kehoitimme jäsenvaltioita ohjaamaan osan koheesiopolitiikan määrärahoistaan muuttoliike- ja pakolaiskriisin hallintaan. Lisäksi käynnistimme kaksi pilottihanketta, joilla tuettiin alhaisen tulotason alueiden ja siirtymävaiheessa olevia kivihiihtäjäalueiden talouden rakennemuutosta ja autettiin alueita hyödyntämään globalisaatiota ja teknologiamuutosta.

On selvää, että koheesiopolitiikka on Euroopan solidaarisuuden näkyvin muoto. Tämän vuoksi olin koheesiopolitiikan tukijoiden kanssa samoilla linjoilla, kun komissio valmisteli ehdotustaan ohjelmakaudelle 2021–2027. Tuin voimakkaasti sitä, että kaikki alueet säilytetään koheesiopolitiikan piirissä. Onnistuimme tässä: yhtään aluetta tai kansalaista ei jätetä yksin.

Koheesiopolitiikalla ei tietenkään olisi onnistuttu saavuttamaan konkreettisia tuloksia kentällä ilman kaikkien paikallis- ja alueviranomaisien, jäsenvaltioiden, kansalaisyhteiskunnan, yhteisöjen, hankepäälliköiden ja edunsaajien tukea. Koheesiopolitiikassa on kyse nimenomaan kaikkien tahojen osallistumisesta: kumppanuudesta ja keskinäisestä luottamuksesta. Tuleva vuosikymmen tuo tullessaan monia uusia haasteita, joihin pystymme vastaamaan vain toimimalla yhdessä. Itse jatkan omassa työssäni yhteenkuuluvuuden ja solidaarisuuden arvojen edistämistä. Tulemme siis tapaamaan vielä yhteisen Eurooppa-hankkeemme merkeissä. ■

Corina Crețu

Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen

Teollisuuden muutosprosessin edistäminen kaikilla alueilla

Globalisaatio, nopea teknologiamuutos ja tarpeellinen siirtyminen vähähiiliseen talouteen ovat saaneet EU:n kehittämään joukon alueellisia pilottiohjelmia, joiden avulla pyritään löytämään uusia tapoja jakaa etuja oikeudenmukaisemmin ja varmistamaan teollisuuden muutosprosessin eteneminen kaikille asuinpaikasta riippumatta.

Globalisaatio, uusi teknologia ja ilmastonmuutoksen lieventämistoimet muuttavat radikaalisti ja nopeasti elin- ja työolojamme. Muutokset tuovat mukanaan lukuisia mahdollisuuksia. Euroopan unionin haasteena on varmistaa, että kaikkien alueiden kansalaiset voivat hyödyntää näitä mahdollisuuksia ja että yhteisöt ja työpaikat voivat valmistautua paremmin tulevaisuuteen.

Joillakin alueilla on suuria taloudellisia vaikeuksia, kun taas toiset alueet kukoistavat. Monet alueet ovat juuttuneet väli-maastoon. Alueilla saattaa olla korkeatasoisia yrityksiä, vahvoja korkeakouluja ja vahva teollisuusperintö, mutta monilla perinteisillä yrityksillä ja työntekijöillä on vaikeuksia pysyä teknologiamuutoksen ja tuotantomallien muutoksen perässä.

Jotta EU:n laajuinen teollisuuden muutosprosessi onnistuu niin, etteivät nämä ihmiset ja yritykset jää jälkeen, tarvitaan merkittäviä investointeja valmistusteollisuuteen, koulutukseen,

tutkimukseen ja innovointiin. Lisäksi tarvitaan merkittäviä rakennemuutoksia. Tämän vuoksi Euroopan komissio on käynnistänyt joukon pilottiohjelmia, jotka komission toiveiden mukaan auttavat varmistamaan, että teollisuuden muutosprosessi etenee kaikkia hyödyttävällä tavalla.

”Taloudellisilla muutosstrategioilla on varmistettava, että innovointiin perustuvasta talouskasvusta eivät hyödy vain harvat”, sanoo alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston älykkään ja kestävän kasvun yksikön johtaja Peter Berkowitz. ”Ei riitä, että kaupunkikeskukset kehittyvät täyttä häkää, mutta ympäröivät pikkukaupungit ja maaseutualueet jäävät jälkeen.”

Potentiaalin valjastaminen

Euroopan teollisuuden muutosprosessiin liittyy viisi laajaa ja toisiinsa sidoksissa olevaa haastetta: työntekijöiden ja yritysten valmistaminen tulevaisuuteen, yritysten auttaminen uusien ideoiden hyödyntämisessä taloudellisesti ja uusimman teknologian käytössä, alueiden auttaminen siirtymässä kohti vähähiilistä taloutta, yrittäjyyden ja uudentyyppisten yritysten edistäminen sekä uuden teknologian käyttöön kannustaminen ja sosiaalista osallisuutta edistävät työskentelymallit.

Alueet, joilla on vahva hiili-intensiivinen teollisuusperintö, yrittävät vielä selviytyä perinteisten alojen laskusta. Samaan aikaan niiden on vastattava neljännen teollisuusvallankumo-

uksen haasteisin, joita monimutkaiset, digitaaliset ja räätälöidyt järjestelmät aiheuttavat.

Euroopan on vahvistettava tällaisten alueiden kykyä uudistaa ja innovoida helpottamalla investointeja uuteen teknologiaan ja hyödyntämällä digitalisaation sekä vähähiilisen talouden tuomia muutoksia.

Koheesiopolitiikka on EU:n tärkein politiikan väline energiakäänteeseen ja teollisuuden muutosprosessiin liittyvien rakennemuutosten toteuttamiseksi. Ohjelmakaudella 2014–2020 kohdennettiin 120 miljardia euroa eli 30 prosenttia rahoituksesta alueiden kilpailukyvyyn parantamiseen ja niiden innovointipotentialin valjastamiseen. Alueille laadittiin räätälöity älykäs erikoistumisstrategia, jonka avulla alueet voivat omien vahvuksiensa pohjalta monipuolistaa talouttaan ja luoda työpaikkoja.

Rahoitus ei kuitenkaan pelkästään riitä. Euroopan komissio onkin käynnistänyt kolme kokeiluhanketta, joissa hyödynnetään Euroopan vahvuuksia: monimuotoisuutta, dynamiikkaa sekä halua kokeilla uusia lähestymistapoja paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

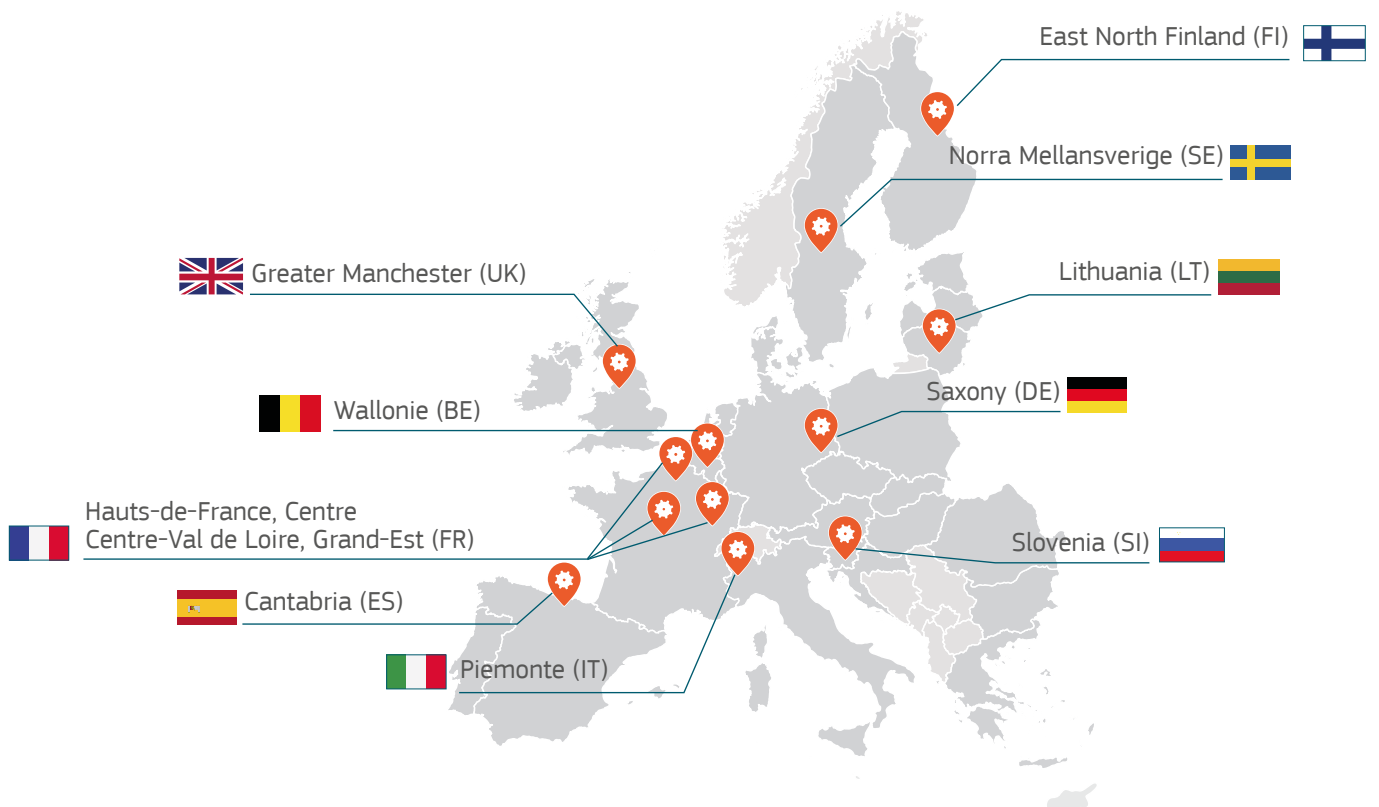
Living Lab -hankkeet

Teollisuuden muutosprosessissa olevat alueet -kokeiluhanke käynnistettiin vuonna 2018. Sen tavoitteena on auttaa alueita kehittämään uusia lähestymistapoja alueiden kasvun ja tuottavuuden vahvistamiseksi teollisuuden muutosprosessissa. Kymmenen aluetta ja kaksi jäsenvaltiota työskentelee yhdessä komission asiantuntijoiden kanssa innovointikapasiteetin vahvistamiseksi, investointien esteiden poistamiseksi, työntekijöiden tarvittavien taitojen kehittämiseksi sekä teollisuuden ja yhteiskunnan muutoksiin valmistautumiseksi. Pilottihankkeen tavoitteena on kehittää kohdennettuja politiikan välineitä, joilla voidaan vastata eteen tuleviin haasteisiin.

Ensimmäisessä vaiheessa tiimit analysoivat olemassa olevat politiikan välineet ja määrittivät jokaisen alueen erityishaasteet yhdessä taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja komission kanssa. Kymmenen aluetta ja kaksi jäsenvaltiota saivat kukin 300 000 euroa voidakseen testata uutta lähestymistapaa teollisuuden muutokseen sekä politiikan välinettä yhteen tai useampaan työpajojen aikana määritellyn haasteeseen.

Alueet teollisuuden muutosprosessissa

”Hanke on kuin living lab, jossa jokainen alue yrittää löytää uusia ratkaisuja vaikeisiin ongelmiin”, Berkowitz kertoo. ”Alueet saavat apurahan pilottihankkeen rahoittamiseen. Me teemme alueiden ja kaupunkien kanssa tiivistä yhteistyötä, jotta ne voivat ottaa opiksi muiden alueiden ja kaupunkien kokemuk- sista. Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto on vakuuttunut siitä, että Euroopan monimuotoisuus on valtava vahvuus ja että meidän pitää kannustaa kokeilemaan enemmän.”

Hän painottaa lisäksi, että sekä perinteiset alat että startup-yri- tykset tarvitsevat tukea. Pienemmillä ja vanhemmilla yrityksillä on usein vähemmän kapasiteettia ottaa käyttöön ja hyödyntää uutta teknologiaa, eikä paikallisella työvoimalla ole välttämättä tarvittavia taitoja ja koulutusta. Tilanteen parantaminen edel- lyttää vahvempaa yhteyttä yrittäjyyttä, korkeakoulutusta ja ammattikoulutusta koskevien politiikkojen välillä.

Esimerkiksi Ranskan Centre-Val de Loiren alueella monien pienten ja keskisuurten yritysten haasteena on osaamisen kohtaamattomuus sekä pätevien osaajien palkkaaminen ja pitäminen yrityksissä. Pilottihankkeessa on perustettu erityinen rekrytointiverkosto, jonka kautta alue määrittelee yhdessä pk-yritysten kanssa näiden rekrytointitarpeet, tarjoaa valmen- nusta ja tukee henkilöstöhallintostrategioita. Tavoitteena on parantaa henkilöstöhallintoa, ennakoida paremmin teollisuuden muutosprosessin haasteet sekä hyödyntää teollisuuden työpaikkoja muuttavaa teknologiaa.

Alueiden on kehitettävä ja edistettävä avoimia innovointijär- jestelmiä ja kehitettävä pienemmille yrityksille rahoitusme- kanismeja, jotka kannustavat innovatiiviseen tuotekehitykseen. Koillis-Suomessa paikalliset pk-yritykset testaavat alueiden välistä setelijärjestelmää, jossa yritykset voivat ostaa inno- vointikapasiteettia vahvistavia palveluja ja osallistua voimak- kaammin peltometsätalouteen. Järjestelmä kohdistuu hankkeisiin, joissa yritykset kehittävät yhteisiä investointihank- keita tutkimus- ja teknologiaorganisaatioiden kanssa ja hyö- dyntävät innovointia myös kiertotalouden näkökulmasta.

Yhteisöjen suojeleminen

Siirtymävaiheessa olevat kivihiilialueet -pilottihankkeessa keskitytään entisiin kaivosalueisiin. Kivihiilen tuotanto ja kulutus laskevat Euroopan siirtyessä kohti hiilineutraalia taloutta. Muu- tos tuo mukanaan monia yhteiskunnallisia ja taloudellisia haas- teita. Noin 185 000 eurooppalaista työskentelee suoraan osana jäljellä olevia aktiivisia kivihiilikaivostoimintoja 41 alueella 12 EU-maassa. Lisäksi noin 53 000 työntekijää työskentelee kivihiilivoimalaitoksissa. Ilman pitkän aikavälin tulevaisuuden- suunnitelmia siirtymä tulee todennäköisesti olemaan vaikea näille työntekijöille. Aikaisemmin kivihiilestä riippuvaiset alueet saattavat kärsiä vuosikymmeniä rakenteellisesta työttömyy- destä teollisuustuotannon laskiessa. Tällä on merkittäviä vai- kutuksia yhteisöihin ja julkiseen talouteen.

Hiilineutraaliin talouteen siirtymisellä on yleisesti ottaen positiivinen vaikutus EU:hun. Poliittiset päättäjät kuitenkin tunnustavat, että se saattaa myös kasvattaa yhteiskunnallista ja alueellista eriarvoisuutta. Tämän estämiseksi komissio pyrkii pilottiohjelmalla auttamaan hiili-intensiivisiä alueita suunnittelemaan energiakäanteen edellyttämiä rakenteellisia muutoksia ja ennakoimaan kielteisiä sosioekonomisia vaikutuksia.

Komission asiantuntijatiimit tukevat 18 pilottialuetta kahdeksassa jäsenvaltiossa. Euroopan tasolla ne kokoavat yhteen sidosryhmiä, tarjoavat teknistä tukea ja valmiuksien kehittämistä sekä auttavat hiilialueita jakamaan kokemuksiaan paikallisen ja alueellisen tason edustajien, työmarkkinaosapuolten, elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.

Tiimit kehittävät yhdessä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa ratkaisuja, jotka nopeuttavat talouden monipuolistamista ja teknologista muutosta. Ne myös neuvovat alueviranomaisia rahoitusasioissa, täytäntöönpanevat älykkäitä erikoistumisstrategioita, edistävät innovatiivisia yrityksiä ja laativat strategioita hiilestä irtautumiseksi. Rahoitusta on saatavilla investointeihin, jotka edistävät kasvua ja uusien työpaikkojen syntymistä sekä muun muassa innovointia, puhdasta energiakäännettä ja sosiaalista osallisuutta.

Innovointi-investoinnit

Kolmas pilottiohjelma on nimeltään **Uusia arvoketjuja alueiden välisillä innovointi-investoinneilla**. Voidakseen nauttia globaalin talouden eduista Euroopan alueiden ja kaupunkien on hyödynnettävä täysimääräisesti mahdollisuutta kasvattaa innovatiivisten tekniikoiden käyttöä ja uusien yritysten määrää Euroopassa. EU:n eri alueiden yritykset, tutkijat ja julkisviranomaiset on yhdistettävä kehittämään yhdessä niiden vahvuuksien mukaisia älykkäitä erikoistumisaloja ja innovatiivisia ohjelmia.

Komissio käynnisti vuonna 2017 hanke-ehdotuspyynnön, jonka kautta valittiin yhdeksän alueiden välistä kumppanuutta, joissa nyt testataan uusia lähestymistapoja edellä mainittujen arvoketjujen rakentamiseen. Kumppanuuksia tukevat komission eri alojen asiantuntijoista koostuvat tiimit. Jokainen kumppanuus on saanut lisäksi Euroopan aluekehitysrahastolta 200 000 euroa, jolla se on voinut ostaa kasvu- ja kaupallistamistoimia koskevia neuvontapalveluja. Kymmenet alueet ovat esittäneet ideoita investointihankkeiksi muun muassa biotalouden, kyberturvallisuuden, 3D-tulostuksen ja uusiutuvan merienergian aloilla.

Siemen itämään

Koheesiopolitiikan ohjelmakaudella 2021–2027 jäsenvaltiot ja alueet voivat tukea teollisuuden muutosprosessia kokonaisvaltaisesti ja joustavasti osana uuden sukupolven älykkäitä erikoistumisstrategioita. Alueiden ja kaupunkien on löydettävä uusia työskentelytapoja ja ajattelumalleja sekä enemmän kapasiteettia kehittää ja toteuttaa ratkaisuja, joilla varmistetaan, ettei mikään alue jää jälkeen kehityksestä. Kaikki sidosryhmät ja niiden osaaminen on siten kiireellisesti saatava yhdistettyä, jotta pilottihankkeista saatu kokemus ja hyvät käytännöt saadaan levitettyä kaikkialle EU:hun.

”Paikallistasolla istutamme siemenet, joista voi kasvaa kestävä ja osallistava Eurooppa”, Berkowitz sanoo. ”Kaikki lähtee liikkeelle alueista, kaupungeista ja pk-yrityksistä niin kaupallisesta kuin yhteiskunnallisesta ja poliittisestakin näkökulmasta. Kaikki nivoutuu yhteen, joten toimissa on keskityttävä asioihin, jotka ovat lähellä ihmisten arkielämää asuinpaikasta riippumatta.”

LUE LISÄÄ

<https://europa.eu/!pG78Wk>

Paremmilla valmiuksilla parempiin tuloksiin EU-varojen hallinnoinnissa

Miten voin arvioida, millaisia ammatillisia, operatiivisia tai hallinnollisia valmiuksia organisaationi tarvitsee EU-varojen hallinnoimiseksi tehokkaammin? Miten laadin suunnitelman kyseisten valmiuksien kehittämiseksi? EU:n osaamiskartta tarjoaa vastauksen molempiin kysymyksiin.

Kaikilla Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston hallinnointiin osallistuvilla julkisilla laitoksilla – kuten kansalliset koordinointielimet, hallinto-, tarkastus- ja todentamisviranomaiset, yhteiset sihteeristöt ja

välittävät toimielimet – on nyt käytössään EU:n osaamiskartta pätevyysvajeen havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä koulutusstrategioiden mukauttamiseksi.

Komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston kehittämä väline käsittää seuraavat osat:

- › **EU:n osaamiskehys**, johon kuuluvat hallinnolta ja viranomaisilta edellytetyt valmiudet
- › **verkkopohjainen itsearviointityökalu**, jonka avulla työntekijät voivat arvioida pätevyystasoaan jokaisen omassa työssään edellytettävän valmiuden kannalta. Näiden avulla voidaan määrittää tulevat kehittämistavoitteet.

ITSEARVIOINTIVÄLINE

ITSEARVIOINTIVÄLINEEN AVULLA VOIDAAN TUNNISTAA VALMIUKSIEN KEHITTÄMISTARPEET.

Työntekijä arvioi omat valmiutensa.

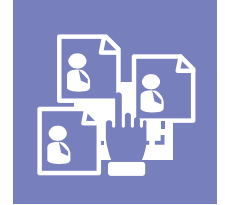
Esimies antaa oman arvionsa.

Työntekijä ja esimies keskustelevat arvioinnin tuloksista.

Henkilökohtainen arviointiraportti laaditaan.

Henkilökohtaisten arviointien tulokset yhdistetään.

Julkisviranomaiset voivat intuitiivisen pisteytysjärjestelmän avulla arvioida omaa osaamistaan ja omia valmiuksiaan. Tämä auttaa organisaatiota ja sen jäseniä tunnistamaan omat vahvuudet ja heikkoudet.

Säännöllisesti käytettynä väline auttaa suunnittelemaan henkilöstön jäsenten ammatillisia kehityspolkuja. Erityisesti johtajille tärkeä ominaisuus on mahdollisuus kerätä tietoa kaikkien työntekijöiden itsearvioinneista ja luoda näin yleiskuva hallinnosta kokonaisuudessaan. Tulosten perusteella voidaan siis kehittää oppimista ja laatia kehittämissuunnitelmia vajaiden korjaamiseksi.

Käyttäjystävällinen ja joustava väline kattaa hyvin monenlaisia valmiuksia, ja sitä voidaan soveltaa kaikenlaisissa hallinnoissa riippumatta niiden koosta tai siitä, hallinnoivatko ne kansallista vai alueellista toimenpideohjelmaa. Väline voi olla olennainen osa rakenteiden, menettelyjen ja resurssien suunnittelua ja toteuttamista koheesipolitiikan seuraavalla ohjelmakaudella 2021–2027.

Väline auttaa parantamaan julkishallintojen toimintaa ja siten kansalaisille ja yrityksille tarjottavia palveluja.

Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston verkkosivustolta löydät:

- › tietoa siitä, miten itsearviointivälineen voi saada käyttöön
- › käyttöohjeet 22 kielellä sekä
- › esitteen ja infografiikan.

LUE LISÄÄ

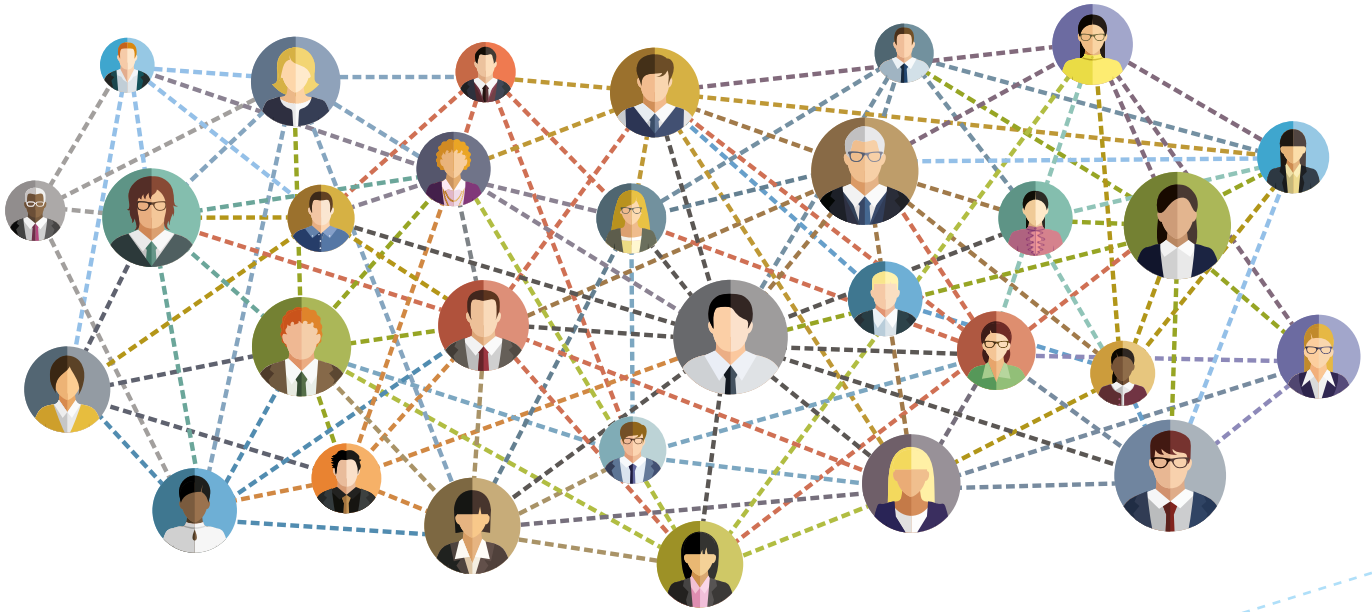
Välineen käyttöoikeudet tai palautetta välineestä:

REGIO-COMPETENCY-FRAMEWORK@ec.europa.eu

Lisätietoa ja apua välineen käytöstä:

<https://europa.eu/!CP84pW>

Interreg: Eurooppalaisuutta käytännössä

Alueiden välinen yhteistyö Interreg auttaa selvittämään yhteisiä haasteita ja tuo etua kaupunkien ja alueiden kansalaisille eri puolilla Eurooppaa.

Kuka varmistaa, että metsäpalot Balkanin alueella sammutetaan, Itämeren merionnettomuudet selvitetään, Alppien alueen ilmastonmuutosta hillitään, Euroopan metropolien ilmansaasteita hallitaan ja Tonavan suistojen luonnon monimuotoisuutta suojellaan? Näitä asioita ei voida hoitaa ainoastaan kansallisella tasolla, joten on selvää, että valtioiden ja laajemmin Euroopan alueiden välinen yhteistyö on ensisijaisen tärkeää sekä ihmisten että luonnon suojelemiseksi. Miten tämä sitten hoidetaan? Alueiden välisillä Interreg-hankkeilla autetaan selvittämään edellä mainitun kaltaisia yhteisiä haasteita.

Entä voisiko energiaa säästää ja samalla leikata kasvihuonekaasupäästöjä hyödyntäen uutta teknologiaa? Tai miten kaupungeissa ja syrjäisillä alueilla voitaisiin testata uusia ympäristöystävällisempiä mutta kustannuksiltaan kohtuullisia liikenneinfrastrukturiratkaisuja? Paras tapa on jutella naapureiden kanssa. Yhteistyötä tekemällä ja kokemuksilla vaihtamalla kaikki säästävät aikaa ja rahaa. Välimeren alueella toimiva ratkaisu ei kuitenkaan välttämättä ole paras ratkaisu Keski-Euroopan alueilla.

Alueiden välinen yhteistyö auttaa myös vahvistamaan alueellista yhteenkuuluvuutta. Jos olet yrittäjä, sinulla saattaa olla uusi tuoteidea muttet tiedä, kenen kanssa voisit keskustella siitä, tai missä laboratoriossa voisit testata sitä. Pääsy laajempiin ympyröihin ja innovointi-infrastruktuurin jakaminen saattavat auttaa. Alueiden välisen yhteistyön avulla voidaan tunnistaa edellä mainittuja mahdollisuuksia, parantaa tutkimusinfrastruktuurien saatavuutta sekä valmistaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä valloittamaan globaalit markkinat.

Lisäarvo

Alueiden väliset hankkeet tuovat yhteen eri maiden julkisen sektorin, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen sekä yritysten ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Yhteiset huolenaiheet motivoivat osallistumaan alueiden väliseen yhteistyöhön, joka auttaa kasvattamaan luottamusta rajojen yli ja vahvistamaan EU:n integraatiota.

EU:n rahoituskaudella 2014–2020 kohdennettiin yli 2,1 miljardia euroa viiteentoista alueiden väliseen ohjelmaan eri puolilla Eurooppaa. Alueiden välinen yhteistyö tuo lisäarvoa niin kansalaisille kuin yrityksille EU:n eri alueilla. Se on käytännölläheinen tapa tehdä Euroopan unionista turvallisempi, vihreämpi, älykkäämpi, yhteenliitetyn ja vauraampi.

Euroopan alueellinen yhteistyö auttaa meitä näkemään koko mantereen laajemmasta strategisesta näkökulmasta sekä tunnistamaan paremmin kansalaisten, hallintojen ja yritysten mahdollisuuksia ja jokapäiväisiä haasteita. Euroopassa on jo saatu paljon aikaan mutta paljon voidaan vielä tehdä alueiden välisten hankkeiden puitteissa, jotta Euroopasta tulee merkityksellisesti ja strategisesti vakaalla tavalla yhtenäisempi.

Karl-Heinz Lambertz, Euroopan alueiden komitean puheenjohtaja

ALUEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ AUTTAA TOTEUTTAMAAN MAKROALUESTRATEGIOITA

Makroaluestrategia muodostaa Eurooppa-neuvoston tukemat yhdennetyt puitteet, joilla voidaan vastata samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevien maiden ja alueiden yhteisiin haasteisiin, joita ei voida selvittää yksin ilman alueiden välistä yhteistyötä.

Makroalueita on tällä hetkellä neljä:

- > Itämeren alue (EUSBSR)
- > Tonavan alue (EUSDR)
- > Adrian- ja Joonianmeren alue (EUSAIR)
- > Alppien alue (EUSALP).

Strategioita tuetaan Interreg-ohjelmilla:

- > Alueiden väliset Interreg-hankkeet auttavat toteuttamaan strategioiden toimenpiteitä ja saavuttamaan niiden tavoitteet. Näin hankkeet saavat poliittista tukea ja enemmän näkyvyyttä.
- > Alueiden väliset ohjelmat tarjoavat rahoitusmahdollisuuksia strategioiden täytäntöönpanoon.
- > Alueiden välisillä ohjelmilla tuetaan strategioiden hallinnointia muun muassa rahoittamalla painopistealueiden koordinaattorien järjestämiä tapahtumia sidosryhmien kanssa ja tuomalla strategioita esille.

” Kun nähdään, että muutkin ihmiset näkevät samoja mahdollisuuksia, kohtaavat samankaltaisia ongelmia ja löytävät tapoja selättää ne sekä päätyvät samankaltaisiin johtopäätöksiin tulevista toimista, se auttaa meitä osoittamaan, että näin asia on, koska samat ilmiöt ovat nähtävissä kaikissa maissa. ”

RemoAge-hankekumppani, Pohjoinen periferia ja Arktis -ohjelma

LÄHTÖLASKENTA

Luonnonkatastrofit, laajemmalla maantieteellisellä alueella sattuvat onnettomuudet, ilmastomuutoksen vaikutukset ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen saavat näkemään, että rajat ylittävä yhteistyö on tehokkain tapa suojella yhteistä eurooppalaista hyvää.

Metsäpalot tuhoavat vuosittain keskimäärin 4 000 neliökilometriä EU:n pinta-alaa, millä on tuhoisa vaikutus ekosysteemeihin, ihmisten terveyteen ja ilmastoon. Lisäksi pidemmät kuivat kaudet altistavat pellot ja metsät paloille.

Naapurimaiden Interreg-hankekumppanit ovat yhdistäneet voimansa arvioidakseen yhdessä riskejä ja lieventääkseen niitä. Näin paloille alttiita alueita voidaan suojella tehokkaammin. Esimerkiksi **DriDanube**-hankkeessa kehitetyn verkkopalvelun avulla voidaan seurata kuivuutta ja antaa varoituksia hyvissä ajoin kymmenessä maassa Tonavan alueella. ”Kansallisen ja alueellisen tason sidosryhmien välinen vuoropuhelu auttaa ymmärtämään ongelman paremmin. Yhdessä työskentelemällä voimme valmistautua paremmin ongelmatilanteisiin”, sanoo Zorica Srđević Serbian Novi Sadin yliopiston maataloustieteellisestä tiedekunnasta. Toimielinten välinen hallinnointistrategia tarjoaa puitteet kansallisten viranomaisten, maanviljelijöiden ja vesivarojen hallinnoijien väliselle yhteistyölle kuivuusjaksoja ennen, niiden aikana ja niiden jälkeen. Tiedonvaihdon lisäksi tarvittaessa toteutetaan yhteisiä toimia.

Kriisinhallinnasta riskienhallintaan

”Metsäpaloilla on mittamattomia vaikutuksia ympäristöön ja väestöön. Siksi tarvitsemme yhteisen alustan hätätilanteiden hallintaan, jotta voimme auttaa toisiamme sekä edistää niin solidaarisuuden kuin alueiden välisen yhteistyön kulttuuria”, sanoo Espanjan Galician alueella sijaitsevan Dezan palontorjuntalaitoksen johtaja Juan José Muñoz Iglesias.

Interreg-hankkeen ansiosta Ranskan, Espanjan ja Portugalin **Fire RS-alueiden** metsäpaloriskejä seurataan paremmin. Espanjalainen satelliitti, portugalilaiset ilma-alukset ja ranskalainen valvontakeskus käyttävät yhdessä järjestelmää,

joka havaitsee metsäpaloja laajemmalla rajat ylittävällä alueella. Interreg-välineellä **WRF-SFIRE** analysoidaan sääoloja – tuulta, lämpötiloja ja kosteutta – ja ilmoitetaan Bulgarian, Kyproksen ja Kreikan pelastuskeskuksille ja yhteisöille metsäpalojen mahdollisista leviämisreiteistä. Interreg-hankkeessa kehitetty **DISARM**-järjestelmä on otettu julkisten palvelujen käyttöön sen jälkeen, kun sitä testattiin onnistuneesti Kreikan kesän 2018 metsäpalojen aikana.

Palvelujen ja kansainvälisesti kehitettyjen välineiden jakamisen lisäksi kriisitilanteissa on tärkeää yhdenmukaistaa toimintamenettelyt. Tämä todettiin esimerkiksi Italiassa vuonna 2012 sattuneen kohtalokkaan Costa Concordia -risteilyäönnettomuuden aikana. Interreg-hankkeen **DiveSMART-Baltic** tuella Viron, Suomen, Liettuan, Puolan ja Ruotsin pelastuskeskukset käyttävät samoja standardeitua toimintamenettelyjä ja tilanneraportteja, minkä ansiosta Itämeren yhteisten vesien hätätilanteisiin voidaan vastata paremmin ja nopeammin.

Rock and roll

Yksi Alppien alueen suurimmista luonnonriskeistä on kivien putoaminen, mikä johtuu Alppien ikiroudan sulamisesta. ”**RockTheAlps**-hankkeessa paikallisia kokeiluja on laajennettu Alppien aluetta koskevan EU:n strategian puitteissa. Näin metsien ekosysteemipalvelu voidaan integroida paremmin suojelemaan putoavilta kiviltä”, kertoo Ranskan Alppien luonnonriskien torjuntakeskuksen johtaja Benjamin Einhorn. Uuteen kansainväliseen hakemistoon on kirjattu 10 000 kivien putoamistapausta. Hakemiston pohjalta on analysoitu ja vertailtu alttiiden alueiden maasto-oloja ja laadittu riskialuekarttoja. Tämä auttaa mallintamaan ennaltaehkäisytoimia ja hallinnoimaan metsäekosysteemejä paremmin kivien putoamisriskien vähentämiseksi.

EU:n viljelysmaiden luonnon monimuotoisuus kasvaa

Interreg-hankkeissa käsitellään myös luonnon monimuotoisuuden liittyviä kriisejä. Yksi esimerkki on **PARTRIDGE**-hanke, joka on osoitus siitä, että alueiden välinen yhteistyö voi auttaa Euroopan viljelysmaiden luonnon monimuotoisuuden hälyttävään heikkenemiseen. Ylhäältä alas -lähestymistavan avulla Pohjanmeren alueen maanviljelijät

ovat muuntaneet seitsemän prosenttia viljelyskelpoisesta maasta luontoa helliviksi kukkaviljelmiksi ja pengermiksi. Hanke on herättänyt suurta mielenkiintoa, sillä yhteistyöhön osallistui yli 300 maanviljelijää, metsästäjää, luonnonsuojelijaa ja paikallista vapaaehtoista viidestä maasta. Alle kaksi vuotta myöhemmin linnut ja hyönteiset ovat alkaneet palata alueelle. EU:n maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaava komission jäsen Phil Hogan ja poliittiset päättäjät osallistuivat PARTRIDGE-maatilavierailuille oppiakseen, miten Hollannissa toteutetut maatalouden ympäristötoimenpiteet toimivat. "Uskon, että meidän maanviljelijöiden pitää toimia luonnon kanssa yhdessä, ei luontoa vastaan", sanoo flanderilainen maanviljelijä ja pilottimaatilan omistaja Oliver Mehuys hankkeessa tehdystä yhteistyöstä.

Kaikki kansalaiset haluavat turvallisemman EU:n, jonka luonto on monimuotoinen. Interreg-hankkeessa tehtävän rajat ylittävän yhteistyön ansiosta yhteisiin haasteisiin voidaan vastata yhteisellä ratkaisulla ja hankkeen vision näkyvyys kansalaisten keskuudessa paranee.

DriDanube (Tonava):

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/dridanube>

FireRS (Lounais-Eurooppa):

<https://www.enerpatsudoe.fr/>

DISARM (Balkan-Välimeri):

<http://www.interreg-balkanmed.eu/approved-project/16/>

DiveSMART-Baltic (Itämeri):

<https://projects.interreg-baltic.eu/projects/divesmart-baltic-4.html>

RockTheAlps (Alppien alue):

<https://www.alpine-space.eu/projects/rockthealps/en/home>

PARTRIDGE (Pohjanmeri):

<https://northsearegion.eu/partridge>

Kivien putoamista seuraavat asiantuntijat voivat laatia riskialuekarttoja, jotka auttavat hallinnoimaan paremmin metsäekosysteemejä.

MUUTOS ON ALKANUT

Kolme neljäsosaa EU:n kasvihuonekaasupäästöistä syntyy energia- ja liikennealoilla.

Tämä haaste on lähtökohta Interreg-hankkeissa, joilla pyritään aktiivisesti kohti ilmasto- ja energiatavoitteita eli päästöjen vähentämistä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Tämä parantaisi kansalaisten arkielämää.

Euroopan energiaketjussa on saatavilla monenlaista teknologiaa, ja alueiden välisten hankkeiden avulla uusien energiatehokkuustekniikoiden edut leviävät koko mantereelle kohtuuhintaisesti.

Energian säästäminen kodin mukavuuslaitteissa

”Hanke tarjosi tarvittavan ratkaisun. Paremman eristyksen ansiosta voin säästää lämmityskuluissa”, sanoo Amélie Goblas Longueausta Pohjois-Ranskasta. Amélien perhe on yksi **E=O**-hankkeesta hyötyvistä perheistä. Hankkeessa luodaan markkinat kohtuuhintaisille huippuluokan nolla-

nergiakunnostuksille. Nollaenergiatalojen energiankulutus on lähes samalla tasolla energiantuotannon kanssa. Luoteis-Euroopassa kehitetty konsepti, joka voidaan toteuttaa nopeasti yhdessä viikossa, perustuu alankomaalaiseen menestyksekkääseen malliin, jossa kunnostettiin 2 000

Vanhankaupungin rakennuksissa ja kaupunkien vuokra-asunnoissa voidaan hyödyntää ekologista kunnostusta ja innovatiivisia energiansäästökäytäntöjä

Ikkanalukuilla varustetut hyvin tiivistetyt ikkunat säästävät energiaa ja parantavat elinympäristön terveellisyyttä

taloa ympäri maata. Hankkeen ansiosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa on kunnostettu 17 pilottikotia, ja jonossa on yli 300 kotitaloutta. Ranskassa 22 pilottikunnostuksen jälkeen jonossa on 6 500 kotitaloutta.

Nollaenergiakunnostus vaikuttaisi olevan selkeä ratkaisu kasvihuonekaasupäästöjen leikkaamiseksi ja Euroopan vuoden 2020 ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi, mutta rakennusten tehokkuus ei rajoitu ainoastaan kotitalouksiin. **ENER’PAT**-hankkeessa esimerkiksi keskitytään vanhankaupungin rakennusten kunnostukseen. Alueiden välisessä pilottihankkeessa kunnostetaan neljä rakennusta Portugalissa, Ranskassa ja Espanjassa epätavanomaisilla rakennusmateriaaleilla. ”ENER’PAT mahdollistaa ekologisten rakennustekniikoiden testaamisen. Hanke tukee myös EU:n tasolla käytävää kokemusten vaihtoa, joka vahvistaa sitoumustamme ja laajentaa kunnianhimoisen lähestymistavan kolmeen eteläeurooppalaiseen kaupunkiin”, sanoo ranskalaisen Cahors’n kaupungin pormestari Jean-Marc Vayssouze-Faure.

Liikkuvuus muutoksessa

Liikennealan osuus kasvihuonekaasupäästöistä on neljäsosa. Tämä osoittaa, että liikennejärjestelmien tehostaminen edellyttää vankkaa alueiden välistä yhteistyötä. Keski-Euroopassa liikenne on toiseksi suurin energiaa kuluttava sektori, jonka energiankulutus kasvaa nopeimmin. Keski-Euroopassa sekä Pohjanmeren ja Välimeren alueella onkin kehitetty uusia toimenpiteitä kaupungistumisen ja liikennepalvelujen kasvavan kysynnän kielteisten vaikutusten lieventämiseksi.

RUMOBIL-hankkeessa harvaan asuttujen syrjäisten alueiden liikenneyhteyksiä on parannettu kahdeksassa Keski-Euroopan maassa toteutetuissa piloteissa. Matkustajat hyötyvät liikennetietovälineistä, helppokäyttöisistä soveluksista, yhdistetyistä bussi-/junayhteyksistä sekä yhteisöjen osallisuuteen perustuvista joustavista bussipalveluista. Elämänlaatu paranee ja paikallinen talous hyötyy, mikä näkyy uusien julkisen liikenteen palvelujen matkustajamäärien kasvuna. Pilottihankkeiden ansiosta matkustajamäärät ovat kasvaneet keskimäärin 13 prosenttia. Suurinta kasvu on ollut Vysočinan alueella Tšekissä, missä matkustajamäärät ovat kasvaneet 28 prosenttia.

Kaupunkien ja syrjäisten alueiden rajoitetut ja puutteelliset liikenneyhteydet suurimpiin liikennekeskuksiin sekä korkeat hiilidioksidipäästöt ovat liikenneinfrastruktuurien suurimpia haasteita. **SHARE-North**-hanke osoitti, että Interreg auttaa julkisia viranomaisia parantamaan tilannetta. Hankkeen avulla on edistetty onnistuneesti jaettujen liikennekeskusten konseptia, joka tarjoaa houkuttelevan vaihtoehdon yksityisautoilulle. Konsepti on hankkeen ansiosta levinnyt Saksan Bremenistä Belgian ja Norjan kuntiin. Interreg-hankkeen ansiosta monet bremeniläiset yksityisautoilijat ovat joko myyneet autonsa tai jättäneet auton ostamatta, mikä on vähentänyt yksityisautojen määrää yli 6 000 autolla. Tämä vastaa 25 tonnin hiilidioksidipäästövähennyksiä 2,5 vuoden ajalla. Lisäksi kaupunkien tiekapasiteettia vapautuu yli kymmenen jalkapallokentän verran.

Toinen suuri haaste on näiden urauurtavien sekä joustavan ja puhtaamman liikennevaihtoehdon tarjoavien lähestymistapojen käyttöönoton ja täytäntöönpanon tukeminen. Tähän haasteeseen on tartuttu esimerkiksi Välimeren kaupunkiliikennelaitosten yhteisöhankeissa, jotka tarjoavat ratkaisuja kestäväan kaupunkiliikenteeseen. Seitsemän hankkeen verkostossa on toteutettu pilottitoimenpiteitä yli 30 Väli-

meren alueen kaupungissa. Toimenpiteet ovat koskeneet muun muassa sähköisen liikenteen verkkoja, älykkäitä liikennejärjestelmiä sekä matkailuliikenteen aiheuttamien liikenneturuhkien purkamista. Esimerkiksi italialaisessa matkailukaupungissa Misano Adriaticossa on otettu **MOBILITAS**-hankkeen myötä käyttöön liikennesuunnitelma, joka vähentää pääteiden päivittäistä liikennettä 6,2 prosenttia ja rantateiden liikennettä 14,7 prosenttia. Tämä laskee pääteiden hiilidioksidipäästöjä 6,6 prosenttia, kun taas rantateillä päästöt laskevat 7,5 prosenttia.

Pyörätiet auttavat vähentämään autoilua Misano Adriaticossa Italian rannikolla Emilia-Romagnan alueella

Interreg-ohjelma on osoitus siitä, että rajat ylittävällä strategisella työllä voidaan toteuttaa tarvittavia yhteisiä toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi ja ympäristöystävällisten ja joustavien liikennevaihtoehtojen tarjoamiseksi. Tämä tuo konkreettisia etuja kansalaisille.

E=0 (Luoteis-Eurooppa):

www.nweurope.eu/e=0

ENER'PAT (Lounais-Eurooppa):

www.enerpatsudoe.fr

RUMOBIL (Keski-Eurooppa):

www.interreg-central.eu/Content.Node/rumobil.html

SHARE-North (Pohjanmeri):

www.share-north.eu

MOBILITAS (Välimeri):

mobilitas.interreg-med.eu

STARTUP-YRITYSTEN AUTTAMINEN NOUSUUN

Yrityksen perustaminen on haastavaa ja menestyksekkään yrityksen pyörittäminen sitä vasta onkin. Se edellyttää taitoja, luovuutta, osaamista ja rahoitusta. Alueiden välisissä Interreg-hankkeissa kaupungit ja alueet tekevät rajat ylittävää yhteistyötä ja oppivat, miten yrittäjiä voidaan tukea paremmin yrityksen pyörittämisen kaikissa vaiheissa.

EU:n kaikista yrityksistä 99 prosenttia on pieniä ja keski-suuria yrityksiä. Niissä syntyy myös noin 85 prosenttia uusista työpaikoista, ja ne työllistävät kaksi kolmasosaa EU:n yksityisen sektorin työntekijöistä.

Kuitenkin vain 37 prosenttia eurooppalaisista haluaisi olla itsenäisiä ammatinharjoittajia, kun taas Yhdysvalloissa ja Kiinassa vastaava luku on 51 prosenttia. Interreg-hankkeiden kautta kaupungit ja yritykset pyrkivät muuttamaan tilannetta yhdessä eri puolilta Eurooppaa tulevien koulutus- ja yritystukialan asiantuntijoiden kanssa. Ne vaihtavat kokemuksia ja kehittävät uusia lähestymistapoja, joilla nuoria kannustetaan yrittäjiksi.

Atlantic Youth Creative Hubs-hankkeen kumppanit ovat kehittäneet alueiden välisen alustan luovien nuorten voimaannuttamiseksi. "Luovissa jammaussessioissa" 16–30-vuotiaita nuoria autetaan toteuttamaan liikeideansa alusta saakka. Esimerkiksi João kertoo "saaneensa inspiraatiota, koulutusta ja valmennusta sekä oppineensa paljon brändin rakentamisesta". Tänä päivänä hän on menestyksellä nuori muotisuunnittelija Portugalissa. Pian jammaus-session jälkeen hän aloitti muotialalla ja Santo Thyron tehtaalla designhautomossa Portossa ja voitti portugalilaisen nuorten muotisuunnittelijoiden kilpailun Portugalin tärkeimmässä muotialan tapahtumassa.

Startup-yrittäjien auttaminen alkuun

João on esimerkki siitä, että yrittäjähenkisyys on tärkeää mutta se ei yksistään riitä. Yrityksen perustaminen edellyttää taitoja ja osaamista, joita nuorilla yrittäjillä ei usein ole. Alueiden välisessä **CERIEcon**-hankkeessa pyritään puuttumaan tähän Keski-Euroopan alueella. Kahdeksassa maassa testataan uutta lähestymistapaa nuorten inspiroimiseksi ja kouluttamiseksi. **PlayParks**-hankkeen coworking-koulutuskeskuksissa edistetään keskinäistä sosiaalista oppimista. Niissä autetaan lanseeraamaan todellisia tuotteita, kuten luonnollinen purukumi "Alpengummi", joka on myös myynnissä ruokakaupoissa. "Wienin PlayPark-koulutuskeskuksen kuuden kuukauden koulutuksen aikana saimme arvokasta palautetta ja opimme laatimaan oman liiketoimintasuunnitelman", kertovat perustajat Claudia Bergero ja Sandra Falkner.

Innovaation kehittäminen

Kokemus on osoittanut, että ilman jatkuvaa innovointia lupaavatkaan startup-yritykset, kuten Alpengummi, eivät välttämättä pääse kukoistamaan. Miten kunnat ja tutkimuslaitokset voivat tukea yrittäjiä kehittämään innovaatioitaan? Interreg-hankkeiden ansiosta uusien palvelujen, kuten designtyöpajojen, testaaminen yhdistää tutkimuksen ja yritykset.

"Alueiden välinen yhteistyö tarjoaa pääsyn uusimpiin tutkimustuloksiin ja liiketoimintamalleihin. Käytännössä tämä auttaa meitä lanseeraamaan uusia tuotteita markkinoille", kertoo Maciej Bartoszek Perfectwoodhousesta. Hän on yksi monista yrittäjistä, jotka ovat hyötynet Interreg-ohjelman

Kalastajat työssä pittoreskilla valkeahiekkaisella rannalla Trave di Portonovossa Anconan kaupungin lähellä Italiassa

BALTSE@NIOR-hankkeesta. Itämeren alueen designtyöpajoissa huonekalualan yrityksiä kannustetaan kehittämään seniorien tarpeisiin älykkäitä tuotteita, kuten henkilökohtaisilla viesteillä varustettu peili ja verenpaineen mittaava tuoli. Kaikki designmenetelmät ja -työkalut julkaistaan verkkokirjastossa, joka auttaa yrityksiä arvioimaan seniorien erityistarpeita tietyssä maassa, sopeuttamaan tuotteitaan ja helpottamaan tuotteiden pääsyä markkinoille. Lisäksi uusien tekniikoiden integroiminen perinteiseen huonekalusuunnitteluun tuo myönteisiä etuja senioreille, jotka haluavat pysyä pidempään itsenäisinä.

Sama toimii myös muilla aloilla. **ARIEL**-hankkeessa järjestetään Adrianmeren ja Joonianmeren alueella välitystapahtumia, joilla tuetaan pieniä kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksiä. Yrittäjät ja tutkijat etsivät yhdessä teknologisia ja muita ratkaisuja kohtaamiinsa haasteisiin. ”Jos haluamme lisätä paikallista elintarviketuotantoa ja kilpailukykyisen eurooppalaisen kalastus- ja vesiviljelysektorin, kalankasvattajien on tehtävä yhteistyötä niin tieteellisten kuin elinkeinoelämän laitosten kanssa”, sanoo italialainen kalankasvattaja Basilio Ciaffardoni, joka hyötyi yhdestä järjestetyistä välitystapahtumista.

Rahoituksen saatavuuden parantaminen

Rahoituksen saatavuus on toinen ensisijaisen tärkeä seikka, kun tavoitteena on tukea yrityksiä ja innovointia. Florence Gschwend Chrysalix Technologiesista Yhdistyneestä kunin-

gaskunnasta myöntää, että ”aloittelevilla startupyrityksillä käteinen on aina tiukassa”. Hänen yrityksensä kehittää innovatiivista biomassan erotteluprosessia, jossa käytetään edullisia ionisia nesteitä. Alueiden väliset Interreg-hankkeet, kuten esimerkiksi **BioBase4SME**, ovat tehokas tapa testata uusia ideoita rahoituksen saatavuuden parantamiseksi tämän kaltaisille yrityksille. Hankkeessa kehitettiin setelijärjestelmä, jolla tuetaan innovaatioiden kaupallistamista Luoteis-Euroopan kasvavassa biotaloudessa. ”Setelin ansiosta saimme enemmän arvoa saamastamme rahoituksesta. Samalla saimme osaavan organisaation tukea kasvutoimissa”, Florence kertoo.

AYCH (Atlantin alue):

<http://www.aych.eu>

CERlecon (Keski-Eurooppa):

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CERlecon.html>

BALTSE@NIOR (Itämeri):

<https://projects.interreg-baltic.eu/projects/baltsenior-30.html>

ARIEL (Adrian- ja Joonianmeren alue):

<https://ariel.adrioninterreg.eu/>

BioBase4SME (Luoteis-Eurooppa):

<http://www.nweurope.eu/projects/project-search/bio-innovation-support-for-entrepreneurs-throughout-nwe-regions/>

Alueiden välinen Interreg-yhteistyö

IDEOINTIA

AYCH-hankkeen alkuvaiheessa on kehitetty koulutus-, valmennus-, liikeidea- ja inspirointialusta.

TUKEA STARTUP- YRITYKSILLE

CERlecon-hankkeessa opetetaan tärkeitä taitoja ja osaamista yrityksen perustamiseksi.

TEKNISTÄ TUKEA

Yrittäjät tarvitsevat tukea innovointiin. Tukea ne saavat muun muassa tutkimuksesta, työpaikoista sekä ARIEL-hankkeessa järjestetyistä välitystapahtumista.

TALOUDELLISTA TUKEA

Rahoituksen saatavuus on ensisijaisen tärkeää, jotta yritykset ja innovaatiot pääsevät kukoistamaan. Tämän on osoittanut muun muassa BIOBASE4SME-hanke.

Innovatiivinen seurantajärjestelmä muuttaa rajat ylittävää yhteistyötä

Interact-ohjelman eMS-järjestelmän ansiosta on säästetty 20 miljoonaa euroa ja kehitetty alueiden välinen yhteisö tukemaan innovointia, yhteistyötä ja yhdenmukaistamista.

Seurantajärjestelmiä koskevat keskustelut ovat harvoin jännittäviä. Poikkeuksen muodostaa kuitenkin EAKR:n rahoittamassa Interact-ohjelmassa kehitetty sähköinen seurantajärjestelmä (eMS), joka on alueiden välinen yhteisöllinen seurantajärjestelmä.

Aikaisemmillä rahoituskausilla Interreg-ohjelmissa – joiden budjetit ovat valtavirtaohjelmia pienempiä – rakennettiin usein omat seurantajärjestelmät, jotka täyttivät samat lakisääteiset vaatimukset hieman eri tavoilla.

Rajat ylittävää yhteistyötä ja yhdenmukaistamista edistävissä Interreg-ohjelmissa tämä ei ole oikea lähestymistapa.

Vahvuus lukuina

Neljä ohjelmaa oli valmis kehittämään yhdessä yhteisen seurantajärjestelmän, mikä vastaa Interact-ohjelman uuden lähestymistavan tavoitetta. Uusi seurantajärjestelmä (eMS) kehitettiin ylhäältä alas -prosessina. Se on kaikkien Interreg-ohjelmien saatavilla ilmaisella lisenssillä.

Alkuperäisen ajatuksen mukaan jo se, että kyseiset viisi ohjelmaa Interact mukaan lukien käyttäisivät eMS-järjestelmää, auttaisi säästämään EU:n veronmaksajien rahoja ja olisi onnistuneesta yhteistyöstä.

Tähän mennessä noin 37 ohjelmaa on allekirjoittanut eMS-järjestelmän lisenssisopimuksen, mikä on tuonut jopa 20 miljoonan euron säästöt verrattuna siihen, että ohjelmat olisi toteutettu ilman yhteistyötä. Skotlantilaisen Strathclyden yliopiston Eurooppa-politiikan tutkimuskeskuksen tekemässä vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin eMS-järjestelmän laajempia etuja.

Riippumattomassa arvioinnissa todettiin, että eMS-järjestelmän käyttö edellytti ohjelmilta joustavuutta ja yhteistä lähestymistapaa ohjelmien ja prosessien perushalinnoinnissa. Joustavuus synnytti lisäkapasiteettia ja innovointimahdollisuuksia.

4 mrd euroa eMS-järjestelmän hallinnoimat yhteistyövarat

38 % Interreg-ohjelmista käyttää eMS-ohjelmistoa

20 milj. euroa Yhteistyön kautta saavutetut säästöt

82 % Käyttäjätyytyväisyysaste

” Kyseessä oli uusi ohjelma, ja eMS auttoi täyttämään eCohesion-vaatimukset tarjoten lisäksi järjestelmän, joka perustuu Interreg-ohjelmien yhteisön yhteiseen kokemukseen ohjelmien hallinnoinnista. ”

Barbara Di Piazza, yhteisen sihteeristön puheenjohtaja, Interreg ADRION -ohjelma tapauskohtaisessa vaikutustenarvioinnissa (huhtikuu 2019)

Lisäksi ohjelmiston kehittämistä tukemaan perustettu yhteisö ryhtyi itse edistämään yhdenmukaistamista. Osallistuvat ohjelmat jakoivat näkemyksiään monimutkaisista oikeudellisista ongelmista sekä lähestymistapoja ohjelmien hallintoihin. Ne myös kehittivät ja jakoivat lisätoimintoja eMS-perusjärjestelmään.

Etujen arviointi

eMS-järjestelmä on kasvanut seuranta- ja hallintajärjestelmäksi, jota käytetään noin kolmasosassa Interreg-ohjelmista. Se tukee suurempia ohjelmia, joilla olisi varaa kehittää omakin järjestelmä, sekä pienempiä ohjelmia, joilla olisi vaikeuksia hankkia resursseja vastaavan järjestelmän rakentamiseen.

Erityisesti pienempien ohjelmien osalta eMS-järjestelmän käyttömahdollisuus on mahdollistanut sovellusprosessin digitalisaation, mikä säästää henkilöstöresursseja ja vähentää virheitä.

eMS-järjestelmän edut ovat osa Interact-ohjelman viiden pitkän aikavälin toimenpiteen laajempaa arviointia. Toimenpiteet ovat yhdenmukaisten täytäntöönpanovälineiden kehittäminen, keep.eu-tietokanta, yhdenmukaisen Interreg-brändin kehittäminen sekä Interact-ohjelman tuki makroaluestrategioille.

Interact-ohjelman tavoitteena on parantaa julkishallintoa. Nämä toimenpiteet tehostavat merkittävästi ohjelmien täytäntöönpanoa ja hallintointia sekä parantavat ohjelmien elinten kykyä sopeutua ulkoisiin muutoksiin.

Interact-ohjelman seurantakomitea harkitsee parhaillaan Interreg-yhteisön seurantajärjestelmän käyttöönottoa seuraavalla ohjelmakaudella. ■

LUE LISÄÄ

www.interact-eu.net

Omin sanoin on *Panoraman* osio, jossa paikallisen, kansallisen ja Euroopan tason sidosryhmät kertovat saavutuksistaan kaudella 2014–2020 ja jakavat näkemyksiään vuoden 2020 jälkeistä koheesiopolitiikkaa

käsittelevässä tärkeässä keskustelussa. *Panorama* ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne omalla kielellänne julkaistavaksi jossakin seuraavista numeroista. Tietoa määräajoista ja kirjoitusohjeita saat ottamalla meihin yhteyttä osoitteeseen regio-panorama@ec.europa.eu.

Koheesiopolitiikka: tulevien haasteiden selättäminen

Constanze Krehl
*Euroopan parlamentin jäsen ja Euroopan
sosialistien koordinaattori
aluekehitysvaliokunnassa (REGI)*

Viime vuosikymmenten aikana koheesiopolitiikka on ollut Euroopan unionin menestyksekkäin väline vaurauden ja tasa-arvon saavuttamiseksi alueiden välisen solidaarisuuden kautta.

Koheesiopolitiikka on onnistunut kaventamaan maiden ja alueiden välisiä eroja ja auttanut vähemmän kehittyneitä alueita kuumaan

muita alueita kiinni. Sen avulla on saavutettu myös EU:n tärkeitä poliittisia painopisteitä, mikä on yksi koheesiopolitiikan päätavoitteista.

Tulevaisuudessa haluamme modernin koheesiopolitiikan, jossa on otettu opiksi menneestä, mutta jolla pyritään asteittain selättämään nykyiset ja tulevat haasteet.

Haluamme kestäväää työtä luovan koheesiopolitiikan, joka kunnioittaa Pariisin ilmastopöytäkirjasta ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. Euroopan parlamentin vaalit osoittivat jälleen kerran, että nuoret haluavat taistella rohkeammin ilmastonmuutosta vastaan ja että meidän on mietittävä kaikkien politiikojemme vaikutusta ympäristöön ja kansalaisiin.

Koheesiopolitiikka voi olla tärkein EU:ta kohti nollahiilitaloutta ohjaava voima, jos sen puitteet ovat oikeanlaiset. Sen avulla voidaan tukea tämän alan innovaatioita sekä auttaa alueita sopeutumaan välttämättömiin muutoksiin esimerkiksi julkisen liikenteen järjestelmissä.

Haluamme myös, että koheesiopolitiikan kautta autetaan alueita selättämään tulevaisuuden suuria haasteita, joita

ovat muun muassa globalisaatio, ilmastonmuutos ja muuttoliike. Modernin koheesiopolitiikan on edelleen taisteltava köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää vastaan.

Haluamme edelleen auttaa kansalaisia saavuttamaan henkilökohtaiset tavoitteensa ja vastaamaan haasteisiinsa. Haluamme jatkossakin varmistaa, että kaikki alueet ja niiden tarpeet otetaan huomioon kansalaisyhteiskuntaa ja työmarkkinaosapuolia unohtamatta.

Koheesiopolitiikka on siten tärkeä väline EU:n poliittisten painopisteiden saavuttamiseksi ja Euroopan unionin menestyksekkään tulevaisuuden varmistamiseksi. ■

Euroopan parlamentti

Koheesiopolitiikan tulevaisuuden rooliin investoiminen

Koheesiopolitiikan rooli ja merkitys ovat kehittyneet viime vuosina. Ajan myötä sen tehtäviä on laajennettu ja siitä on tullut yksi EU:n suurimmista investointivälineistä.

Alun perin koheesiopolitiikan tavoitteena oli vähentää Euroopan alueiden välistä eriarvoisuutta 70-, 80- ja 90-luvuilla. Alueiden välinen eriarvoisuus onkin vähentynyt, minkä lisäksi myös niiden kilpailukyky on vahvistunut.

Samalla myös kaupunkiulottuvuutta kohtaan osoitettu kiinnostus on lisääntynyt. Erityisesti tämä koskee integroitua lähestymistapaa, josta on myöhemmin tullut erityisen tärkeä. Kaiken tämän myötä koheesiopolitiikassa on alettu hitaasti soveltaa ”perinteisen lähestymistavan” – joka perustui ainoastaan infrastruktuuri-investointeihin – sijaan uutta sosiaalisen ulottuvuuden käsittävää lähestymistapaa.

Koheesiopolitiikan avulla on myös ajan myötä alettu käsitellä uusia haasteita, joita ovat muun muassa ilmastonmuutos, digitalisaatio ja ICT-teknologia.

Jan Olbrycht
Euroopan parlamentin jäsen ja Euroopan kansanpuolueen koordinaattori aluekehitysvaliokunnassa (REGI)

Älykkäät kaupungit ovat alkaneet levitä nopeasti ja alueet ovat ymmärtäneet tarvitsevänsä älykkäitä erikoistumisstrategioita voidakseen vahvistaa kilpailukykyään.

On huomattava, että osa koheesiopolitiikan varoista on investoitu tehokkaasti uusien tutkimuskeskusten ja niiden välisen yhteistyön vahvistamiseen, jotta voidaan kehittää huipputaamista ja kilpailla Horisontti 2020 -rahoituksesta. Tämänhetkistä keskustelua seurattaessa ei voi olla huomaamatta, että koheesiopolitiikka halutaan tyypistää sen alkupeiräiseen rooliinsa, joka oli eriarvoisuuden

vähentäminen. Näin halutaan vähentää sen merkitystä investoinneissa.

Minusta tällainen muutos on epäsuotuisa, koska siinä aliarvioidaan ja jätetään jopa kokonaan huomiotta koheesiopolitiikan saavutukset investointien käynnistämisen ja hajauttamisen sekä suuren yleisön-osallistamisen osalta.

Ei ole sattumaa, että EU:n tulevassa talousarviossa 2021–2027 komissio ehdottaa leikkauksia koheesiopolitiikan rahoitukseen. Tällä rahoituskaudella Euroopan parlamentti on vastustanut voimakkaasti koheesiopolitiikan leikkaamista tulevaisuudessa.

Toivon, että koheesiopolitiikasta käytävä keskustelu jatkuu ja että politiikka pääsee osoittamaan moniulotteisen merkityksensä. ■

Euroopan parlamentti

YOUTH4REGIONS-MEDIAOHJELMA

Youth4Regions-mediaohjelma tukee uuden, aluepolitiikkaan erikoistuneen toimittajasukupolven kehittämistä. Se kannustaa eurooppalaisia nuoria kertomaan EU-rahoitteisista hankkeista.

Huippukokous haluaa kansalaisia lähempänä olevan Euroopan

Romaniassa äskettäin pidetyssä Euroopan alueiden ja kuntien huippukokouksessa 2019 nuori ranskalainen toimittaja ja #EUinMyRegion-blogikilpailun voittaja Amaury Bisiaux kertoi näkemyksistään ja toiveistaan Bukarestin julistuksen osalta.

Kahdeksas Euroopan alueiden ja kuntien huippukokous pidettiin 14.–15.3.2019 Bukarestissa Romaniassa. Noin 700 paikallis- ja aluetason vaaleilla valittua edustajaa esitteli alueiden komitean laatiman ”Bukarestin julistuksen”, jonka tavoitteena on ”Euroopan unionin demokraattisen perustan vahvistaminen”.

Bukarestin julistuksessa lukee: ”Euroopan unioni tarvitsee alueitaan ja kuntiaan yhtä paljon kuin ne tarvitsevat Euroopan unionia”. Julistus on Euroopan alueiden komitean kolmen kuukauden työn tulos, ja se hyväksyttiin virallisesti Romanian pääkaupungissa pidetyssä huippukokouksessa.

Eurooppa elää kohtalokasta vuotta Euroopan parlamentin vaalien osoittaman populismin nousun ja Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron vuoksi. Huippukokouksessa EU:n brexit-neuvottelija Michel Barnier kertoi mahdollisella

sopimuksettomalla erolla olevan erityisesti Yhdistyneelle kuningaskunnalle ”lukemattomia seurauksia” niin inhimillisellä, sosiaalisella, taloudellisella kuin rahoituksellisella tasolla.

Takaisin raiteille

EU:n on uudistuttava selviytyäkseen. Globalisaation, digitaalisen vallankumouksen ja ilmastonmuutoksen aikakaudella Euroopan on sopeuduttava vaarantamatta kuitenkaan arvojaan. Bukarestin julistuksen alussa todetaan, että Euroopan unioni perustuu vapauden, yhteisvastuun ja demokratian periaatteisiin.

Ongelmana on, että suurimmalle osalle kanssakansalaisittamme Eurooppa tarkoittaa liian usein Brysseliä: Euroopan pääkaupunkia, jossa kaikki päätökset tehdään. Vaalituloksen perusteella EU näyttäisi olevan liian byrokraattinen, hämärä ja kaukainen – lyhyesti sanottuna liian kaukana kansalaisista. Viimeisimmän eurobarometrin mukaan 58 prosenttia eurooppalaisista ei enää luota EU:n toimielimiin.

Alueiden komitean mukaan ratkaisun ei pitäisi tulla ”ylhäältä” vaan ”alhaalta”, paikallis- ja aluetason vaaleilla valituilta edustajilta. Euroopan pitäisi olla alueiden Eurooppa, ei valtioiden Eurooppa. Huippukokouksen motto olikin ”(Re)New EUrope” – mikä toimi myös Bukarestin julistuksen pohjana.

Euroopan johtajille suunnatun julistuksen tavoitteena on uudistaa EU:ta, jotta nuoret tuntisivat vahvemmin kuuluvansa Euroopan yhdentymishankkeeseen ja jotta estetään se, että Euroopan yhdentyminen kääntää suuntansa. Mutta miten nuorempien sukupolvien Eurooppaan kuulumisen tunnetta voidaan vahvistaa, kun nuoria on vaikea saada edes vaaliurnille?

”Demokratia lähtee alueista ja kunnista”

Poliittisissa vaaleissa äänestämättä jättäminen ei tarkoita sitä, etteikö nuori osallistuisi poliittiseen elämään. Yhä useammat nuoret eri puolilla Eurooppaa taistelevat ilmaston, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja demokratian puolesta. Nuoret siis osallistuvat kyllä keskusteluun.

Joskus hyvinkin hierarkkinen ja byrokraattinen Eurooppa perustuu kuitenkin yhteen pääperiaatteeseen: toissijaisuuteen. Toissijaisuusperiaatteen taustalla on ajatus siitä, että unioni voi puuttua vain sellaisiin asioihin, joita valtiot eivät itse hoida paremmin. Alemman tason päätöksenteko on siten aina ensisijainen, mikäli sillä tavalla voidaan tehokkaasti toteuttaa julkista politiikkaa.

Mutta jos tehokkain taso ei ole Euroopan eikä valtioiden tasolla, miksei siirryttäisi alueille lähemmäksi paikallistasoa? ”Demokratia lähtee alueista ja kunnista. Paikallistason vaaleilla valitut poliittiset vastuuhenkilöt ovat joka päivä tekemisissä kansalaisten kanssa, joten he ovat lähimpänä ihmisiä”, totesi Euroopan alueiden komitean puheenjohtaja Karl-Heinz Lambertz.

Jos EU on ensisijaisesti talous- ja rahaliitto, kuten sen perustajat halusivat, ”sosiaaliset oikeudet on asetettava samalle viivalle taloudellisten oikeuksien kanssa”. Tämä onnistuu toimimalla niin talouden, sosiaalisen ulottuvuuden kuin ympä-

ristön aloilla, jotta voimme todella panna täytäntöön YK:n kestävän kehityksen tavoitteet.

Tämä edellyttää kuitenkin ”hajauttamisen lisäämistä” ja ennen kaikkia investointeja. Siksi Bukarestin julistuksessa vaaditaan EU:lle ”kunnianhimoista talousarviota”. Onko Eurooppa valmis siirtämään enemmän hallintovastuuta kunnille ja alueille? Tämä on suuri haaste Euroopan parlamentin vaalien jälkeen aloittavalle uudelle komissiolle.

Huippukokouksessa Karl-Heinz Lambertz ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja Luca Jahier vaativat jälleen EU:n toimielimiä ottamaan käyttöön ”pysyvän kansalaisten kuulemisjärjestelmän”. Vaikka kahden komitean suositukset ovat vain neuvoa-antavia, alueiden komitea on vuodesta 2015 alkaen järjestänyt yli 200 vuoropuhelua, joihin on osallistunut yhteensä 40 000 kansalaista. Komitea vaatii lisäksi, että EU:n tulevaa talousarviota (2020) kasvatetaan 1 prosentista 1,3 prosenttiin 27 EU:n jäsenvaltion bruttokansantulosta. ■

Amaury Bisiaux opiskeli poliittista viestintää Sorbonnen yliopistossa Ranskassa. Hän voitti alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston EUinMyRegion-blogikilpailun vuonna 2018 ja pääsi Brysseliin kolmen viikon kurssille opiskelemaan poliittista viestintää.

Muutaman kuukauden jälkeen hänet valittiin akkreditoituksi nuoreksi toimittajaksi kirjoittamaan Bukarestin huippukokouksesta.

LUE LISÄÄ

<https://cor.europa.eu/en/summit2019>

”Interreg Volunteer Youth”

Vahvemmin yhteenkuuluva Eurooppa nuorten vapaaehtoisten avulla

Kahdeksannen kerran järjestetty Euroopan alueiden ja kuntien huippukokous pidettiin Bukarestissa Romaniassa 14.–15.3.2019. Tapahtumaan osallistui yli 900 EU:n, kansallisen sekä paikallis- ja aluetason päättäjää eri puolilta Eurooppaa. Osallistujat keskustelivat Euroopan unionin tulevaisuudesta ja keinoista osallistaa kansalaiset tehokkaammin Euroopan yhdentymishankkeeseen. Huippukokouksen järjesti Euroopan alueiden komitea yhdessä Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion Romanian sekä alueiden komitean Romanian valtuuskunnan kanssa. Tapahtuman aikana hyväksyttiin paikallis- ja aluetason johtajien julistus Euroopan tulevaisuudesta. Tarkoituksena oli tuoda esille paikallis- ja aluetason näkemyksiä ennen EU:n toimielinten uuden toimikauden alkamista. <https://bit.ly/2Y6aEbV>

Seuraavassa on kahden huippukokoukseen osallistuneen aloittelevan IVY-toimittajan vaikutelmia ja näkemyksiä tapahtumasta.

Eurooppalainen vapaaehtoispalvelussa työskentelin korkeakouluhankkeessa portugalilaisessa Minhon yliopistossa Bragassa. Osallistuin myös Etelä-Itämeren Interreg-ohjelman IVY-hankkeeseen Gdanskissa Puolassa.

EUROOPPA ON YHTENKUULU- VAMPI KUIN KOSKAAN

Etelä-Itämeren Interreg-ohjelman yhteisen sihteeristön IVY-vapaaehtoisena pääsin osallistumaan kahdeksanteen Euroopan alueiden ja kuntien huippukokoukseen, jossa keskityttiin pääasiassa koheesiopolitiikan merkitykseen.

Euroopan unionin harmonisen kehityksen edistäminen edellyttää taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

EU:n jäsenvaltiot, erityisesti vähemmän kehittyneet maat, eivät kykene yksin lieventämään ja selättämään alueitaan kohtaavia haasteita, kuten puutteellista infrastruktuuria. Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI) strateginen käyttö onkin ensisijaisen tärkeää, kuten aluepolitiikasta

vastaava Euroopan komission jäsen Corina Crețu totesikin tapahtumassa.

Koheesiopolitiikka on ihmisläheisten hankkeidensa ansiosta tehokas väline EU:n kansalaisten välisten suhteiden luomiseen ja ylläpitämiseen paikallistason lisäksi myös jäsenvaltioiden alueilla ja kunnissa. Koheesiopolitiikka on mukana myös monissa rajat ylittävissä ohjelmissa, kuten Interreg. Lisäksi se vahvistaa rakenteellista ja pysyvää vuoropuhelua. Tämä on mahdollista EU:n toimielinten, kuten Euroopan komission, ja jäsenvaltioiden alueiden välisen yhteistyön sekä tehokkaan ja toimivan monitasoisen hallinnoinnin ansiosta. Tavoitteena on vastata uusiin globaaleihin haasteisiin ja vahvistaa Euroopan kansalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Koheesiopolitiikan tuoma lisäarvo voidaan saavuttaa Bukarestin julistuksen mukaan seuraavasti: ”EU:n rakentaminen alhaalta ylöspäin unionin alueiden ja kuntien kanssa”.

Danilo Distefano

Olen ranskalainen entinen Interreg Volunteer Youth -vapaaehtoinen. Työskentelin Emilia-Romagnan alueen (Italia) EU-asioiden toimistossa, missä autoin Interreg MED -hankkeissa.

INTERREG-HANKKEESTA ALUEIDEN JA KUNTIEN HUIPPUKOKOUKSEEN

Interreg Volunteer Youth -aloitteen vapaaehtoisena osallistuminen alueiden ja kuntien huippukokoukseen tarjosi mahdollisuuden nähdä koheesiopolitiikka uudesta näkökulmasta. IVY-aloitteen pyrkimyksenä on osallistaa nuoret eurooppalaiset paikallisten toimielinten toimintaan alueiden välisten Interreg-ohjelmien kautta sekä tukea ja edistää ohjelmien saavutuksia paikallisyhteisöissä. Pääsin auttamaan Emilia-Romagnan (Italia) alueen mukaan kyseisiin ohjelmiin ja näkemään, miten IVY-aloite tekee yhteistyötä kentällä akateemisen maailman sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppaneiden kanssa.

Kumppanien – Euroopan painopisteisiin perustuvat – toimet ja alhaalta ylöspäin suuntautuvat suositukset kansallisille ja Euroopan tason viranomaisille edistävät jatkuvaa vuoropuhelua. Samalla syntyy keskustelua vallanjaosta eri poliittisten tasojen välillä uudistusten ja politiikkojen toteuttamiseksi ja vaikutuksen aikaansaamiseksi Euroopan tasolla.

Keskusteluja jatkettiin Bukarestissa, missä 150 paikallistason päättäjää oli kutsuttu keskustelemaan tarpeesta hajauttaa hallinnointia paikallistasoille. Näin paikallistasolla olisi enemmän sananvaltaa EU:n asioissa. Huippukokouksessa keskityttiin kolmeen pääteemaan: demokratia, läheisyys ja solidaarisuus. Keskusteluissa päästiin yhteisymmärrykseen paikallis- ja aluetason vaaleissa valittujen viranomaisten merkittävästä roolista yhteiskuntien yhteisten tai erityisten haasteiden selättämisessä lisäämällä tietoa ja kattavuutta.

Mutta kuinka EU:ta voidaan uudistaa huippukokouksen moton "(Re)New Europe" mukaisesti? Haasteena on viedä EU lähemmäksi kansalaisia. Monien osallistujien mielestä Euroopan parlamentin vaalikampanjojen pitäisi olla enemmän eurooppalaisia, ja niissä pitäisi keskittyä vähemmän kansallisiin ohjelmiin. Luottamuksen ja yhteyksien lisäämiseksi alueiden komitea toivoo enemmän demokraattisen osallistumisen kanavia. Näin koheesiopolitiikan voimakas vaikutus saisi enemmän näkyvyyttä ja tulisi tutumaksi Euroopan kansalaisille. Tässä auttavat esimerkiksi pienet IVY:n kaltaiset aloitteet.

Elodie Joseph-Auguste

Määri-Sleesian alue: älykäs, innovatiivinen ja tasapainoinen

Koillis-Tšekissä sijaitseva Määri-Sleesian alue on maan kolmanneksi väkimmäinen alue. Teollisuusalueella on myös kauniita vuoristomaisemia, kolme laajaa suojelualuetta ja useita pienempiä luonnonsuojelualueita.

Alue on yksi Tšekin 14 hallinnollisesta alueesta. Aikaisemmin alue jakaantui Määriin ja Sleesian historiallisiin alueisiin. Jopa alueen pääkaupungista Ostravasta osa sijaitsee Määriin puolella (Moravská Ostrava) ja osa Sleesian puolella (Slezská Ostrava).

Vuoden 2019 alussa alueen pinta-ala oli 5 427 km² ja siellä oli 1 203 299 asukasta. Alueen väestötiheys on Prahan jälkeen Tšekin suurin (222/km²). Alueen suurin kaupunki on Ostrava, jossa on lähes 300 000 asukasta.

Vuonna 2017 Määri-Sleesian alueen bruttokansantuote oli 18 017 miljardia euroa, mikä on 9,38 prosenttia koko maan BKT:stä. Alueen BKT asukasta kohti on 82,4 prosenttia koko maan keskiarvosta ja 74 prosenttia EU:n keskiarvosta.

Alue on yksi Tšekin teollistuneimpia alueita, jossa teollisuuden osuus BKT:stä oli 41,7 prosenttia vuonna 2017. Työllisyysaste on korkeimmalla tasolla sitten vuoden 2000. Työllisten osuus nousi 59,4 prosenttiin vuonna 2017, mikä oli korkein taso kymmeneen vuoteen. Alueen tärkeimpiä teollisuudenaloja ovat rauta- ja koneenrakennusteollisuus. Lisäksi autoteollisuus ja tietotekniikka-ala ovat kasvaneet lupaavasti viimeisen kymmenen vuoden ajan. Alueella on myös pitkät hiilikaivosperinteet (ks. alla).

Vuonna 2018 korkeakoulutettujen osuus koko väestöstä oli 16,8 prosenttia. Innovoinnin osalta Määri-Sleesian alue sijoittuu tällä hetkellä kohtuullisesti Euroopan laajuudessa vertailussa. Tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaa johtavat pääasiassa suuret kansainväliset teknologiayritykset. Vuoden 2017 alussa

perustettiin Määri-Sleesian innovaatiokeskus, jonka tavoitteena on vahvistaa yritysten kasvua ja innovointia. Viime aikoina alueelle on perustettu useita suuria teollisuusalueita sekä tiede- ja teknologiapuistoja. Lisäksi on käynnistetty lukuisia sijoittajia houkuttelevia hankkeita. Ostravassa sijaitsee IT4Innovations-supertietokonekeskus, joka tarjoaa palveluja sekä tieteellisille tutkimustiimeille että yrityksille.

Hyvät yhteydet

Alueella on suurimmalta osin hyvä valtatieninfrastruktuuri. Monista kaupungeista ja kylistä on hyvät yhteydet D1-moottoritie ja rautatiekäytävälle. Liikennekäytävien osalta alueen maantieteellinen sijainti on suotuisa, ja yhteydet Puolaan ja Slovakiaan ovat hyvät. Kansainvälisellä lentoasemalla on laajat tilat lentokoneille, matkustajille ja rahdille. Erittäin kehittynyt integroitu julkisen liikenteen järjestelmä yhdistää lähes 80 prosenttia yhteisön asukkaista rautatieverkkoon.

Alueen kolmen upeaa luontoa tarjoavan suojelualueen osuus alueen pinta-alasta on 17,3 prosenttia. Suojelualueita ovat Beskydyn ja Jeseníkyn vuoristoalueet sekä Oder-joen kosteikkoalue ja Poodřín alue. Määri-Sleesian alueella on lukuisia suuria kylpylöitä. Kaivosmittaukset ovat osoittaneet, että Ostravan entisten hiilikaivosten veden puhtaus on kylpylöiden tasolla, ja alueella on laadittu suunnitelmia tämän hyödyntämiseksi.

Alueella on rikas kulttuuriperintö ja muun muassa 103 linnaa ja linnoitusta. Alueella järjestetään monia kansainvälisiä musiikkifestivaaleja sekä muita kulttuuri-, urheilu- ja sosiaalitahtumia, kuten vuoden 2019 jääkiekon nuorten maailmanmestaruuskilpailut.

Innovatiiviset yritysjohtajat arvostavat alueen elämänlaatua. Alueen moniin etuihin kuuluvat vuoristoaluiden kulkuyhteydet, kulttuuri- ja liikuntatarjonta, terveydenhuolto, perhepalvelut, asuminen ja mahdollisuus hyvään työn ja vapaa-ajan väliseen tasapainoon. ■

LUE LISÄÄ

<https://www.msk.cz/index-en.html>

Siirtymävaiheessa olevat kivihiilialueet

Siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen voi vaikuttaa myönteisesti EU:n talouteen. Siirtyminen perinteisiltä sektoreilta, kuten hiiliteollisuudesta, aiheuttaa kuitenkin myös lukuisia haasteita ja voi lisätä sosiaalista ja alueellista eriarvoisuutta.

Tämän vuoksi syvällistä uudistusprosessia pitää hallita hyvin niin, että siirtyminen tapahtuu kaikkien kannalta oikeudenmukaisella ja sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

Komissio on käynnistänyt energiaunionin puitteissa aloitteen, jonka kautta tarjotaan räätälöityä tukea siirtymävaiheessa oleville hiilialueille. Tavoitteena on auttaa alueita suunnittelemaan energiakäänteen edellyttämiä rakennemuutoksia ja lieventämään mahdollisia kielteisiä sosioekonomisia vaikutuksia.

Tukea tarjoavat komission asiantuntijoista koostuvat maatiimit. Komission perustama Euroopan laajuinen foorumi taas yhdistää kaikki olennaiset sidosryhmät ja tarjoaa pääsyn tekniseen tukeen ja valmiuksien kehittämiseen.

Tiimit työskentelevät tiiviisti alueellisten ja kansallisten viranomaisten sekä muiden olennaisten toimijoiden kanssa ja kehittävät ratkaisuja, joilla nopeutetaan talouden monipuolistamisprosessia ja teknologiakäännettä. Tiimit myös ohjaavat alueita pääsemään käsiksi parhaisiin rahoituslähteisiin sekä auttavat niitä hyödyntämään älykkäitä erikoistumisstrategioita, edistämään innovatiivisia yrityksiä ja toteuttamaan strategioitaan hiilestä irtautumiseksi. Yksi rahoituslähde on koheesiopolitiikka, joka tarjoaa vakaat pitkän aikavälin rahoituspuitteet.

Hiilialueet jakavat kokemuksiaan foorumissa, joka tuo yhteen alueiden ja valtioiden edustajat, työmarkkinaosapuolet, teollisuuden sekä kansalaisyhteiskunnan jakamaan parhaita käytänteitä ja oppimaan toinen toisiltaan. EU:n 12 jäsenvaltiossa on 41 aluetta, joilla on vielä hiilikaivostoimintaa. Tšekin hiilialueet ovat Määri-Sleesia, Ústí nad Labem sekä Karlovy Vary. Hiilikaivossektori työllistää 10 000 työntekijää Määri-Sleesian alueella, joka liittyi foorumiin maaliskuussa 2018.

Ensimmäiset kaivokset suljettiin 1989. Nyt suljettavilla kaivoksilla on suora vaikutus kaikkiin elämän osa-alueisiin. Alueella toimii joitain suuria hiilestä riippuvaisia teollisuusyri-

< Karvinán lähellä sijaitsevan entisen Barboran kaivoksen rakennuksia kunnostetaan vapaa-ajan monitoimikeskuksiksi.

tyksiä, joten työnsä menettäneet saattavat muuttaa alueelta laskien näin alueen väestöä. Samaan aikaan suljetaan myös perinteisiä kivihiilivoimalaitoksia, mikä nostaa energiahintoja. Olemassa olevat voimalaitokset on korvattava, mikä edellyttää valtavaa panostusta ja merkittävää rahoitusta.

Uusi alku

Tšekin hallitus on käynnistänyt RE:START-ohjelman, jonka tavoitteena on auttaa siirtymävaiheessa olevia alueita selviytymään rakennemuutoksista. Hallitus on ohjelman pääasiallinen takaaja, vaikka kansalliselta tasolta ei tulekaan erityistä rahoitusta. RE:START-ohjelmassa hyödynnetään olemassa olevia mekanismeja julkisen rahoituksen saamiseen sekä EU:n että kansallisen tason ohjelmista. Ohjelma mahdollistaa hankkeiden esitykset, joissa kolmella muutosten kohteena olevalla alueella tai hiilialueella on erityisasema, esimerkiksi bonusten muodossa. Tällä hetkellä ohjelmien kautta hakijoiden saatavilla on yhteensä 700 miljoonaa euroa.

RE:START-ohjelmassa on laadittu uudelleenjärjestelystrategia, jossa määritellään Määri-Sleesian alueen muutosprosessin tärkeimmät pilarit. Tavoitteena on auttaa paikallisia yrityksiä sopeutumaan muutokseen ja houkutella ulkomaisia investointeja, joiden tuottama lisäarvo on korkeampi. Tutkimuksen ja

kehityksen tukeminen on ensisijainen painopiste, ja siitä hyötyy koko alueen talous. Paikallisia asukkaitakaan ei ole unohdettu, sillä alueen tavoitteena on tarjota parempia koulutusmahdollisuuksia erityisesti teknisissä aineissa. Näin pyritään poistamaan mahdollisen sosiaalisen epävakauden aiheuttamat esteet.

Yksi muutosaloite on nimeltään ”Landscape after Mining”. Se keskittyy Karvinán, Havířovin ja Orlován väliselle alueelle, jolla hiilikaivostoiminta on ollut merkittävää viimeisen kolmen vuosisadan ajan. Osa kaivoksista on edelleen toiminnassa, mutta ne on tarkoitus sulkea. Sen jälkeen alueelle on löydettävä uusi, merkityksellinen ja toimiva ratkaisu.

Entisiä hiilikaivoksia voidaan hyödyntää kevyessä teollisuudessa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa tai lyhytaikaisissa virkistystarkoituksissa. Lisäksi kaivosten alueille voidaan rakentaa huvipuistoja ja monitoimikeskuksia. Karvinské mořen järvellä ja sitä ympäröivällä alueella tehdään töitä yli 300 vuotta sitten 37 metriä vajonneen ”kaltevan” kirkon alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi. Uudet käyttötarkoitukset on löydetty myös Barboran kaivoksen tuotantohalleille ja Františekin hiilikaivoksen 80 metriä korkealle nostotornille. ■

LUE LISÄÄ

<https://restartregionu.cz/in-english/>

Ylpeästi dynaamisessa muutoksessa oleva alue

Tšekin koillisnurkkaa kutsuttiin ennen maan terässydämeiksi, sitkeiden ja lannistumattomien ihmisten kotiseuduksi. Tätä nykyä alue nähdään aivan toisenlaisessa valossa. *Panorama* kehotti alueen päämiestä Ivo Vondrákia valottamaan Määri-Sleesian muutosta yhdeksi maan dynaamisimmista seuduista ja alueeksi, joka edistää innovointia ja puhuu koulutuksen puolesta sekä vetää vuosi vuodelta puoleensa entistä enemmän matkailijoita.

Arvoisa päämies, Määri-Sleesia on muutosprosessissa. Mikä oli Tšekin EU-jäsenyyden merkitys tässä prosessissa?

Uskon edelleen, että maan 15-vuotinen EU-jäsenyys on kautta linjan ollut oikea ratkaisu, joka hyödyttää monin tavoin aluettamme ja ennen kaikkea sen asukkaita. Määri-Sleesiassa on pitkä teollinen historia, joka sai alkunsa sen runsaista hiilivaroista. Ylä-Sleesian jokialueella on maan suurimmat hiiliesiintymät, ja hiiltä on louhittu täällä 1700-luvulta saakka.

Kaivostoiminnan hiipuminen alkoi viime vuosisadan lopulla ja tuli järkytyksenä alueelle ja sen asukkaille. Tšekin liittyminen EU:hun auttoi meitä selviytymään muutoksista ja aloittamaan valmistautumisen hiilettömään tulevaisuuteen. Kaivostoiminnan loppuminen vaikuttaa myös muihin suoraan hiilestä riippuvaisiin teollisuudenaloihin, kuten

terästeollisuuden ja sähköntuotantoon. Oikea tapa selviytyä näistä muutoksista on edistää innovointia, digitaalista muutosta ja uuden osaamisen kehittämistä.

Mielestäni olemme menossa oikeaan suuntaan. Raskas teollisuus työllisti aikaisemmin suurimman osan alueen asukkaista. Tietotekniikka ja ajoneuvo-teollisuus ovat nykyään yhtä suuria työllistäjiä kuin terästeollisuus, mikä on hyvä uutinen, sillä meidän on pystyttävä tarjoamaan ihmisille kiinnostavia työmahdollisuuksia. Määri-Sleesia on pitkään kärsinyt väestön vähenemisestä. Uusimmat tiedot ovat rohkaisevia, sillä alueelta lähtevien määrä on puolittunut vuoden sisällä, ja aiomme pysäyttää lahjakkaiden ja kokeneiden ihmisten sekä nuorten määrän vähenemisen. Se tarkoittaa, että on varmistettava hyvien ja kunnollisen toimeentulon takaavien työpaikkojen saatavuus, monipuoliset

vapaa-ajanviettomahdollisuudet sekä miellyttävä ja terveellinen ympäristö.

Mitä apua EU-rahoituksesta on? Voitteko nimetä joitakin tiettyjä hankkeita?

EU-rahoitus on parantanut merkittävästi elämänlaatua Määri-Sleesiassa. Tärkeimmät hankkeet on toteutettu liikenteen, sosiaalipalvelujen ja terveydenhuollon sekä tieteen, tutkimuksen ja innovaatioiden aloilla. Ilman EU-rahoitusta monet hankkeet olisivat jääneet toteutumatta tai ne olisivat toteutuneet paljon hitaammin ja pienimuotoisempina.

EU-avustusten osuus liikenneinfrastruktuurin uudistamisessa ja kehittämisessä on ollut valtava. Korkealuokkainen liikenneinfrastruktuuri synnyttää taloudellisia kerrannaisvaikutuksia, jotka puolestaan parantavat työllisyyttä ja edistävät taloudellista vakautta. Erityisesti teiden

” Siirtymävaiheessa olevien kivihiilialueiden foorumi on keskeinen osatekijä, ja pidimme Euroopan komission päätöstä erittäin myönteisenä. ”

uusimiseen ja korjaamiseen on investoitu 207 miljoonaa euroa EU:n Määri-Sleesian alueen toimenpideohjelman ja alueen omista varoista. Yksi suurimmista investoinneista, noin 21 miljoonaa euroa, oli Opavan ohikulkutie, joka vähensi kaupungin ruuhkia.

Myös terveydenhuoltoon on tehty merkittäviä investointeja: EU:n rahoituksen turvin rakennettiin Frýdek-Místek-sairaalan leikkaussalit ja avustettiin Sleesian Opavan sairaalan potilasosastojen rakentamista ja varustelua.

Lähes 228 miljoonaa euroa on käytetty energiaan keskittyvien tutkimuskeskusten rakentamiseen, ympäristöön ja edistykseen superlaskentaan. Nykyaikaisen teollisuus 4.0:n rakentaminen on meille yhtä tärkeää kuin älykkäiden teknologioiden tukeminen omissa kaupungeissamme ja alueillamme.

EU:n rahastoista saamamme varat ovat tärkeitä alueemme kehittämiseksi. Siirtymävaiheessa olevien kivihiilialueiden foorumi on keskeinen osatekijä, ja pidimme Euroopan komission päätöstä erittäin myönteisenä. Siirtymistä vähähiiliseen energiantuotantoon tuetaan myös Tšekin hallituksen RE:START-ohjelmalla, jonka tavoitteena on vastata siirtymävaiheessa olevien hiilialueiden erityistarpeisiin.

Miten aiotte käyttää tulevaa EU-rahoitusta?

Määri-Sleesia on vahvistanut hallituksen rakenneuudistusstrategiaan perustuvan siirtymävaiheensa peruspilarit. Haluamme jatkossakin tukea paikallisia yrityksiä, jotta ne voivat sopeutua muutoksiin, ja saada alueelle lisää sekä tšekkiläisiä että ulkomaisia kasvuhakuisia vientiyrityksiä. Tärkeimpänä painopisteenä on paikallista taloutta hyödyttävän tutkimuksen ja kehittämisen tukeminen. Noudatamme tässä aktiivista lähestymistapaa yhdistämällä voimamme Ostravan paikallisviranomaisten ja yliopistojen kanssa Määri-Sleesian innovaatiokeskuksen (Moravian-Silesian Innovation Centre, MSIC) perustamiseksi. Tällä toimella lisäsimme innovaatioiden käyttöä ja autoimme yrityksiä pääsemään eteenpäin. MSIC:n toiminnan käynnistäminen on ollut alueemme kannalta aivan ratkaisevaa. Siellä rohkeat ideat ja lahjakkaat ihmiset löytävät toisensa ja siellä voidaan kartoittaa alueen tulevaisuuden suunta. Uskon, että MSIC:tä voidaan laajentaa siten, että se tarjoaa vielä laajemman valikoiman yrittäjyyttä, innovointia ja ennakkoluulotonta suunnittelua tukevia palveluja.

Toinen tärkeä kumppani alueemme kehittämisessä on Määri-Sleesian investointi- ja kehittämissyhtiö (Moravian Silesian

Investment and Development, MSID), joka edistää kehitystoimintaa paitsi yrittäjyyden ja markkinoinnin myös investointien kautta. Määri-Sleesian työllisyyssojimuksen (Moravian-Silesian Employment Pact, MSPakt) avulla hallinnoimme alueen työmarkkinoita. MSIC, MSID ja MSPakt antavat yhdessä varsin merkittävän panoksen alueemme kehitykseen, lisäävät kilpailukykyä ja parantavat ihmisten elämänlaatua. Mielestäni olemme EU:n tuella päässeet erittäin hyvään alkuun ja voimme jatkaa siirtymäkauden päätökseen saattamista.

Emme vain odottele toimeettomina, vaan meillä on hyvin tarkat suunnitelmat. Esimerkiksi kaivostoiminnan jälkeisessä maisemointihankkeessa etsitään järkeviä ja tehokkaita tapoja hyödyntää hiilen louhinnan haittavaikutuksista kärsineitä kaivosalueita. Suunnitelmissamme on myös rakentaa Třineciin monipuolinen kuntoutuskeskus ja uudistaa Frýdek-Místekin sairaalan keuhkotautien yksikköä. Myös koulutuksen laadun parantamiseksi laaditaan strategisia hankkeita. Osaamme siis hyödyntää EU-rahoitusta parhaalla mahdollisella tavalla korostamalla kansalaisten elämänlaatua ja ympäristöä. Olisin iloinen, jos alueemme saisi jatkossakin EU-tukea, sillä se on äärimmäisen tärkeää sekä Määri-Sleesialle että sen asukkaille. ■

Dolní Vítkovicen muuttuva ilme

Dolní Vítkovice on ainutlaatuinen teollisuusalue, joka on historiallinen esimerkki siitä, miten perinteinen ”hiili-koksi-rauta”-prosessi voidaan säilyttää luoden samalla ihmisille paikka, jossa he voivat viettää vapaa-aikaa ja oppia luonnosta tai teollisuudesta.

Vuonna 1828 alueelle perustettiin rautatehtaita ja myöhemmin hiilikaivos. Alueen teollisuus on työllistänyt tuhansia ihmisiä. Vuonna 1998 tuotanto kuitenkin loppui,

mikä pakotti pohtimaan, mitä tehdä ainutlaatuiselle teollisuusalueelle. Yksi vaihtoehto oli purkaa teollisuusinfrastruktuuri. Onneksi alue päätettiin lopulta kuitenkin kunnostaa ja muuttaa ainutlaatuiseksi koulutus-, kulttuuri- ja sosiaalikeskukseksi, joka tänä päivänä palvelee niin nuoria kuin aikuisia (katso video).

1. Gong: Aikaisemmin täällä säilytettiin 50 000 kuutiometriä puhdistettua masuunikaasua. Nyt Gong on koulutus-, kulttuuri- ja sosiaalitapahtumakeskus, jonne mahtuu 2 000 vierailijaa. Keskuksessa järjestetään korkeakouluopetusta, kansainvälisiä konferensseja ja kongresseja, työpajoja sekä kursseja ja taidenäyttelyjä.

2. Bolt Tower: Menneinä aikoina masuuni nro 1:n uumenissa tuotettiin 1 200 tonnia raakarautaa. Tänä päivänä vierailijoille esitellään raudan tuotantoprosessia noudattaen samaa reittiä, jota pitkin raakaraudan raaka-aineet aikoinaan kul-

OSTRAVAN SOSIAALISEN ASUMISEN KOKEILUHANKKEEN PARHAAT OPIT

Osallistaviin toimintoihin ja sosiaaliseen asumiseen keskitetty ”A place to call home” -hanke voitti RegioStars 2018 -palkinnon kategoriassa 3: Julkisten palvelujen saatavuuden parantaminen. Hanke toteutettiin Tšekin kolmanneksi suurimmassa kaupungissa, jossa kunnostettiin 150 asuntoa ala-arvoisissa asunnoissa asuneille perheille. Hankkeen aikana parannettiin myös asuntojen saatavuutta, edistettiin eri kaupunginosien välistä yhteistyötä sekä annettiin sosiaalista tukea asukkaille, jotta nämä voivat elää vaakaampaa ja turvatumppaa elämää ja osallistua enemmän yhteisön toimintaan.

<https://europa.eu/!JR33tP>

3.

4.

5.

6.

jetettiin ”vanhimman rouvan” luo – lempinimi juontaa juurensa maaunin perustamiseen vuonna 1911. Toukokuusta 2015 lähtien Bolt Towerin yläkerrassa on voinut siemällä kahvia Ostravan korkeimmassa kahvilassa.

3. Tiede- ja teknologiakeskus: Tiede- ja teknologiakeskus on 14 000 m²:n alueelle levittäytyvä viihdyttävä pelialue, jossa voi tutustua modernin teknologian saloihin. Keskuksessa tulevat tutuksi tieteen mysteerit, tutkimusmaailman kurioositeetit ja tekniset ideat. Nuoret ja aikuiset vierailijat voivat oppia kaupunkien, radion tai ihmiskehon toiminnasta, sateenkaarista tai valtamerialusten navigoinnista. Arkkitehtonisesti vaikuttavassa rakennuksessa on huippuvarusteltuja luokahuoneita, luentosaleja, 200 vierailijan elokuva-auditorio sekä modernit tekniset ja audiovisuaaliset laitteistot.

4. U6-tiede- ja teknologiakeskus: Kahden jättimäisen 900 tonnin puhaltimen ympärillä järjestetään satoja interaktiivisia näyttelyjä, joissa kerrotaan tieteestä ja teknologiasta viihdyttävällä tavalla. Vierailijat voivat kokea ennennäkemättömiä asioita sekä oppia monimutkaisia teknisiä yksityiskohtia muun muassa historiallisten puhaltimien ja liikkuvien näyttelyjen kautta. He voivat kokeilla valssata oman teräslevyn, rakentaa rautasillan tai tuottaa sähköä – tai jopa ”lentää” avaruuteen.

5. Hlubinan luova keskus: Toukokuussa 2015 Hlubinan entinen kivihiilikaivos avattiin osana vanhaa teollisuuskompleksia. Vanhoihin rakennuksiin on kunnostettu uusi taidekortteli, jonka tavoitteena on esitellä osallistujille humanistisia tieteitä ja käsityötaitetta. Entiset tuotanto- ja hallintorakennukset

ovat muuttuneet monimuotoiseksi kulttuurikeskukseksi, jossa on elokuvateattereita, musiikkihuoneita ja äänitysstudio, näyttelytiloja ja tanssisaleja.

6. Festivaalipuisto: Festivaalipuisto tarjoaa vertaansa vailla olevan ympäristön niin valtaviin festivaalien kuin valtavirasta poikkeavien pienempien tapahtumien järjestämiseen. Entinen teollisuusalue levittäytyy 200 000 m²:n laajuiselle alueelle.

Kaikkien edellä mainittujen vierailukohteiden kunnostamiseen on saatu EU-rahoitusta: Kahdeksaan hankkeeseen saatiin EAKR:n tukea lähes 48 miljoonaa euroa. Hankkeiden kokonaisinvestointi oli lähes 70 miljoonaa euroa.

Muutosprosessi toi alueelle myös synergioita kymmenien eri aloilla toteutettujen hankkeiden kautta. Alueella on merkittävä rooli koulutus- ja vapaa-ajan toimintojen elvyttämisessä niin paikallisella tasolla kuin koko Määri-Sleesian alueen näkökulmasta. ■

LUE LISÄÄ:

<http://www.dolnivitkovice.cz>

<https://www.youtube.com/watch?v=a3rR5VJK5p4&t=79s>

Määri-Sleesian alueen matkailu nousuun EU-rahoituksen avulla

EU-rahoituksella autetaan myös kehittämään Määri-Sleesian alueen matkailukohteita parantamalla matkailijoille ja vierailijoille tarjottavia palveluja.

Beskydy-vuoriston rinteiden pikkukaupungit kuuluvat Tšekin parhaimpiin matkailukohteisiin. ”Määrin Beetleheminä” tunnetun Štramberkin kaupungin hyväntuoksuisia piparkakkuja ei voi olla maistamatta. Nový Jičnin kaupungissa puolestaan sijaitsee yksi maan kauneimmista aukioista. Nový Jičnin matkailukeskuksessa vierailijat voivat tutustua erinomaiseen interaktiiviseen näyttelyyn, joka kertoo kaupungin pitkästä hattujen valmistusperinteestä. Näyttely sai 238 436 euroa EAKR-rahoitusta hankkeen kokonaiskustannusten ollessa 511 929 euroa.

Beskydyn rinteiden helmiin kuuluu myös Sigmund Freudin syntymäkaupunki Příbor. Kuuluisan psykoanalyysin isän kotitalon lisäksi kaupungissa on 1600-luvun piaristiluostari. Rakennuksen laaja kunnostushanke sai EAKR-rahoitusta kahdessa vaiheessa yhteensä 1 059 580 euroa hankkeen kokonaiskustannusten ollessa 1 295 519 euroa. Myös luostarin upean puutarhan kunnostukseen saatiin EU-rahoitusta. Luostarissa on muun muassa Sigmund Freudille omistettu sali, kirjasto ja Příborin historiasta kertova näyttely.

Hyvinvointinähtävyydet

Jeseníky-vuorten juurella sijaitsee Karlova Studánkan pittoreski kylpyläkaupunki, joka on ylpeä Keski-Euroopan puhtaimmasta ilmasta. Tšekin vanhimmassa kaupungissa Bruntálissa matkailijat voivat vieraila linnassa tai rentoutua Bruntálin hyvinvointikeskuksen kylpylässä. Kunnostushankkeen kokonaiskustannukset olivat 5 617 409 euroa, josta EU-rahoituksen osuus oli 1 860 464 euroa.

Alueen mielenkiintoisiin nähtävyyksiin kuuluu myös historiallinen vuodelta 1898 peräisin oleva kapearaiteinen rautatie, joka kulkee Sleesian Třemešnásta Osoblahaan ”tuhansien mutkien reittiä”. Kapearaiteisen rautatien uudistus- ja paran-

nushanke sai EU-osarahoitusta (142 801 euroa kokonaiskustannusten ollessa 350 940 euroa), ja siihen sisältyi historiallisen rautatiekaluston hankinta retkiä varten.

Jeseníkystä pyöräilijät voivat lähteä Sleesian maisemareitille, joka kulkee Krnovista Sleesian valkean helmen – Opavan kaupungin – kautta Kravařen barokkilinnaan asti. Krnovin ja Velké Hošticein välisen pyöräilyreitit rakentamiseen saatiin EU-rahoitusta 1 638 630 euroa (kokonaiskustannukset 2 403 372 euroa).

Reitti johtaa Itävallan ja myöhemmin Tšekin entiseen pääkaupunkiin Opavaan Sleesian alueelle. Kaupunki on todellinen helmi jugendrakennustensa, -aukioidensa ja -kirkkojensa ansiosta. Maailmankuulu arkkitehti Leopold Bauer työskenteli täällä, eikä ole sattumaa, että kaupungissa sijaitsee Tšekin vanhin ja kolmanneksi suurin museo, sleesialainen museo Slezské zemské muzeum (perustettu vuonna 1814). Museon korjaustöihin sekä Sleesian historiaa, kulttuuria ja luonnonihmeitä modernin teknologian avulla esittelevän Sleesia-näyttelyn rakentamiseen saatiin EU-rahoitusta 2 885 571 euroa (kokonaiskustannukset 4 003 644 euroa).

Esihistoriasta kiinnostuneiden vierailijoiden kannattaa suunnata Karvinán lähellä sijaitsevaan DinoPark Ostravaan, jonka kunnostushankkeeseen saatiin EU-rahoitusta 1 054 172 euroa hankkeen kokonaiskustannusten ollessa 2 865 180 euroa. Vierailijat voivat liikkua 35 hehtaarin alueella DinoExpres-junalla ihailen kymmeniä luonnollisen kokoisia mesotsooisien aikakauden petoja ja 12 metriä korkeaa aktiivista tulivuorta. Alueella on myös lapsille suunnattu 3D-elokuvateatteri.

Määri-Sleesian alueen metropoli Ostrava on myös merkittävä matkailukohde. Alueella tehtiin historiaa 25 000 vuotta sitten, kun Landekin kukkulan asukkaat käyttivät maailman ensimmäisten ihmisten joukossa hiiltä. Hiili oli tärkeässä asemassa alueen historiassa myös myöhemmin aluetta muokanneen teollisuuden muodossa. Ostravassa on Euroopan mittakavassa ainutlaatuinen teollisuusperinne, johon kuuluvat Dolní Vítkovicen teollisuusalue, Hlubinan kaivos ja koksitehtaat sekä Vítkovicen terästehtaan masuunitornit. ■

Alueen sosiaalipalvelujen uudistus

Vuonna 2003 Määri-Sleesian alue käynnisti Tšekin ensimmäisenä alueena pilottihankkeen sosiaalipalvelujen uudistamiseksi. Tuohon aikaan henkisistä ja fyysisistä vammoista kärsivät ihmiset eristettiin syrjäseuduilla sijaitseviin laitoksiin täysin sopimattomiin rakennuksiin, kuten linnoihin ja luostareihin.

Laitosten potilaskapasiteetti vaihteli sadasta yli kahteensataan potilaaseen, ja yhdessä huoneessa saattoi olla yli 20 potilasta, joiden käytössä oli vain yksi kylpyhuone tai wc. Mies- ja naispotilaita hoidettiin eri laitoksissa, ja lapset sijoitettiin aikuisten kanssa samoihin laitoksiin. Potilailta evättiin lakisääteiset oikeudet, ja heidät pakotettiin asumaan kelvottomissa laitoksissa ja sopeutumaan arkielämästä poikkeavaan päivärytmiin. Tällaisessa ympäristössä potilailta evättiin perusihmisoikeudet, itsemääräämisoikeus ja itsenäisyys, minkä lisäksi heidän yksityisyytään ja henkilökohtaista vapauttaan rajoitettiin.

Tšekkoslovakian kommunismin aikakaudesta juontavan perinteen lopettaminen edellytti järjestelmän muuttamista. Järjestelmän perusteelliseen muutokseen tähtäävä hanke (2008–2019) alkoi vuonna 2008 kaikissa 13 alueellisessa kokovuotisessa hoitokodissa, joissa oli yli 1 100 asukasta.

Vuonna 2013 Määri-Sleesian alueen hallinnoimat muutokset ulottuivat myös Ostravan kaupunkiin. Tavoitteena oli parantaa asukkaiden elämänlaatua ihmisoikeuksia ja vapauksia kunnioittaen.

Vuoteen 2019 mennessä yli 1 400 asukkaan elämänlaadun parantamiseen on investoitu 44 miljoonaa euroa. Määri-Sleesian alueelle on perustettu noin 91 uutta yhteisöpalvelua.

Muutosprosessin kokonaisvaltainen järjestelmällinen lähestymistapa oli innovatiivinen, sillä sellaista ei ollut aikaisemmin sovellettu Keski- ja Itä-Euroopassa. Sen ansiosta monet asukkaat saattoivat palata laitoksista biologisten perheidensä luo

tai sijaisperheisiin tai kunnallisiin asuntoihin. Suurten laitosten pitkäaikaiset asukkaat voivat nyt elää itsenäisesti, työskennellä ja hyödyntää sosiaalipalveluja (katso video).

Avohoitoon investoiminen

Järjestelmän kokonaisvaltainen muutos rahoitettiin EU-rahoituksella sekä Määri-Sleesian aluehallinnon tuella. Muutosprosessi jatkuu kuudessa investointihankkeessa, joilla kehitetään ja parannetaan edelleen alueen sosiaalipalveluja. Noin 6,4 miljoonan euron EU-rahoitus tulee parantamaan 74 asukkaan elämänlaatua.

Seuraavassa vaiheessa saatua kokemusta hyödynnetään psykiatrisen hoidon parantamisessa. Kaksi investointihanketta ja kaksi muuta hanketta käynnistyvät, mikäli EU-rahoitus varmistuu. Hankkeilla parannetaan psykiatristen pitkäaikaispotilaiden avohoitoa.

Sosiaalipalvelujärjestelmän muutokset saattavat levitä myös muille alueille. Määri-Sleesian alueella on tietoa, kokemusta ja hyviä käytäntöjä, joita voidaan hyödyntää myös muissa hoitolaitoksissa (kuten sairaaloissa ja lastenkodeissa), joissa ei kunnioiteta ihmisoikeuksia ja asukkaiden tarpeita. ■

LUE LISÄÄ:

<https://bit.ly/2FsSOYM>

ASIAA DATASTA

Miksi EU investoi riskien ennaltaehkäisyyn?

EU:n koheesipolitiikka suojelee miljoonia kansalaisia kohdentamalla varoja metsäpalojen ennaltaehkäisyyn, tulvariskien hallintaan sekä katastrofikestävyyden parantamiseen.

Euroopan unionin alueella on monia riskejä, kuten tulvia ja äärimmäisiä sääilmiöitä, jotka usein ulottuvat useamman valtion alueelle ja joita ilmastonmuutos pahentaa. Etelä- ja Keski-Euroopassa esiintyy enemmän helteaaltoja, metsäpaloja ja kuivuusjaksoja, kun taas Koillis-Euroopassa on voimakkaampia sateita ja tulvia. Lisäksi EU:n yhdeksän syrjäistä aluetta ovat erityisen alttiita ilmastonmuutokselle, mikä asettaa alueelle erityisiä haasteita (esimerkiksi kuivuus, tulvat, hurrikaanit ja pandemiat).

Luonnonkatastrofeissa kuoli pelkästään vuonna 2018 yli sata ihmistä. Myös taloudelliset kustannukset ovat valtavat. Vahingot aiheuttivat vuonna 2016 Euroopassa lähes 10 miljardin euron kustannukset. Riskien ennaltaehkäisyyn investoiminen on ensisijaisen tärkeää sosioekonomisen kehityksen varmistamiseksi. Ennaltaehkäisy tulee edullisemmaksi kuin toimettomuudesta aiheutuvat kustannukset. Jokainen ennaltaehkäisyyn investoitu euro auttaa säästämään vähintään neljä euroa vahinkojen korjauskustannuksissa.

Katastrofien vaikutuksista kärsivät ensimmäisinä paikallis- ja alueviranomaiset, joten EU:n koheesipolitiikka on ensisijainen väline katastrofiriskien hallintaan.

Rahoituksen painopisteet kaudella 2014–2020

EU:n talousarviosta kohdennetaan lähes kahdeksan miljardia euroa ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ennaltaehkäisyyn ja hallintaan. Koheesipolitiikka on näiden painopisteiden merkittävin rahoituslähde ja komission alueen tärkein toteuttaja. Kun mukaan lasketaan kansallinen osarahoitus, kokonaisinvestointi nousee lähes 10 miljardiin euroon.

Suurin osa jäsenvaltioista ja monet Interreg-ohjelmat ovat valinneet yhdeksi rahoituskauden 2014–2020 painopisteeksi riskien ennaltaehkäisyyn. Riskien ennaltaehkäisy, katastrofikestävyys ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen on myös sisällytetty koheesipolitiikan rahoituksen muihin painopisteisiin, joita ovat muun muassa innovointi, energiatehokkuus ja vesivarojen hallinta.

Laajempien painopisteiden alla on priorisoitu erityistoimenpiteitä.

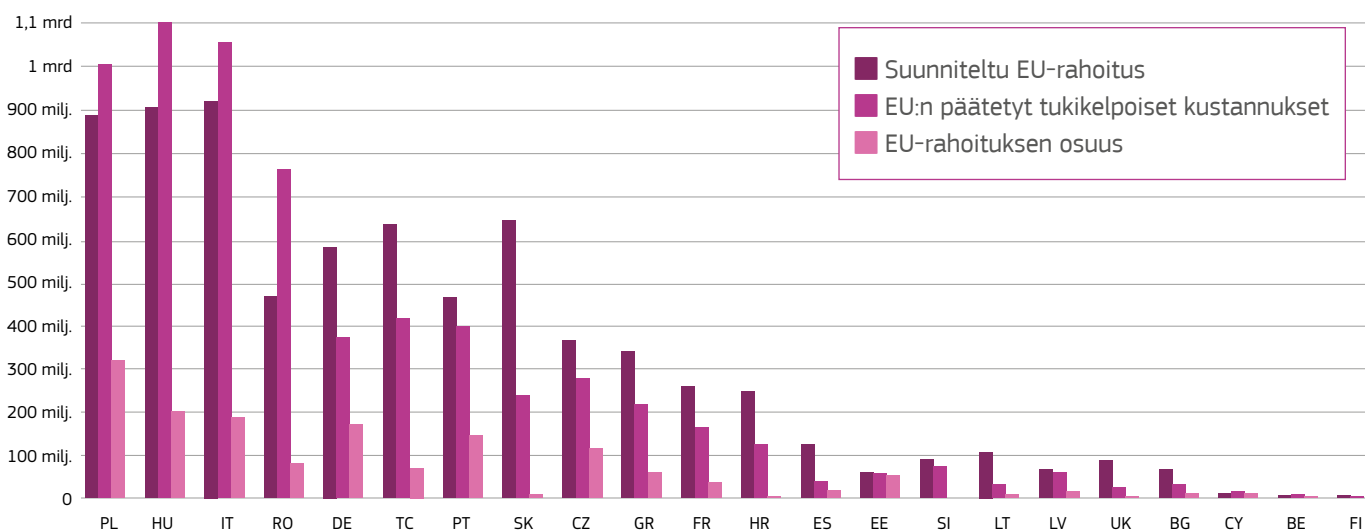
Rahoituksessa on keskitytty pääasiassa katastrofien haitallisten seurausten **ennaltaehkäisyyn**:

- › Toimet, joilla kerätään tietoa katastrofiriskien hallinnan parantamiseksi: tulvasuunnitelmat, ICT-työkalut, varhaisvaroitusjärjestelmät, mallinnus, tutkat, videovalvonta jne.
- › Ennaltaehkäisystrategioiden, toimintasuunnitelmien sekä ohjeistuksen valmistelu ja täytäntöönpano muun muassa paikallisella tasolla
- › Tiedotuskampanjat ja koulutus (esim. maanjäristyksen kestävästä rakentamisesta)
- › Katastrofeja kestävät rakennukset ja verkot (esim. maanjäristyksen kestävät koulut)
- › Tulvasuojaus: padot, tulvaseinämät, sadeveden keruujärjestelmät, sadevesialtaat jne.
- › Maiden, metsien ja jokien hallinta riskien ennaltaehkäisemiseksi muun muassa hallinnoimalla jokivirtoja, patoamalla, tasaamalla kaltevuuseroja, poistamalla metsistä palava biomassa, suojaamalla rannikot ja vähentämällä maaperän eristämistä
- › Riskien ennaltaehkäisyyn ekosysteemipohjaiset lähestymistavat: tulvatasanteet, metsänistutus, vihreä infrastruktuuri vesien pidättämiseksi tai valuttamiseksi, kaupunkien viheralueet jne.

Jotkin jäsenvaltiot investoivat myös **valmiuteen**, jotta varmistetaan riittävä kapasiteetti katastrofien iskiessä. Valmiutta parannetaan muun muassa seuraavilla keinoilla:

- › Pelastuspalveluinfrastruktuuri: integroidut pelastuskeskukset, koordinoitikeskukset jne.

2014–2020 – Riskien ennaltaehkäisyyn kohdenneet määrärahat ja niiden täytäntöönpanoaste jäsenvaltioissa

- Ajoneuvot ja laitteistot: pelastusajoneuvot, sammutusautot, jäänmurtajat, helikopterit, lentokoneet, väliaikainen hätämajoitus jne.
- Koulutus.

Lisäksi osa jäsenvaltioista tukee **elvytystoimia**, joilla pyritään lieventämään katastrofien haitallisia seurauksia. Esimerkiksi:

- Metsänistutus metsäpalojen jälkeen
- Rannikoiden ja ekosysteemien jälleenrakennus
- Tulvien tuhoalueiden kehitys.
- Syrjäisten alueiden suojainfrastruktuuri ja jälleenrakennus hurrikaanien jälkeen.

Kuten edellä mainittiin katastrofiriskien hallinta ei ole erillistä toimintaa, vaan se liittyy koheesiopolitiikan muihin tukikoh-teisiin sekä kansallisiin ja paikallisiin toimiin, kuten kaupunki-suunnitteluun. Riskien ennaltaehkäisyä (ja ilmastonmuutokseen sopeutumista) edistetään kestävä kehityksen periaatetta vahvistamalla. Tämä on lisännyt ekosysteemipohjaisten lähes-tymistapojen ja vihreän infrastruktuurin käyttöä.

Koheesiopolitiikan tukea täydentävät muut EU-välineet, kuten unionin pelastuspalvelumekanismi, EU:n solidaarisuusrahasto, Horisontti 2020 ja LIFE-ohjelma.

Seuraavassa on käytännön esimerkkejä rahoitetuista hankkeista ja toimista. **Tulvatorjunta**investoinnit saavat huomiota. Tulvat ovat suuri ongelma monilla alueilla, kuten muun muassa Länsi-Attikassa (Kreikka). Koheesiorahastosta kohdennettiin 80 miljoonaa euroa Eschatia-joen tulvatorjuntahankkeeseen, jonka tavoitteena oli suojella Ateenan esikaupunkialueiden 134 000 asukasta ja näiden omaisuutta tulvilta. Hankkeen aikana syntyi myös yli 700 työpaikkaa ja alhaisen tulotason kaupunkialueita elvytettiin. Uudet tulvasuojarakenteet ovat estäneet tulvat, ja ne mahdollistavat myös ylävirrassa sijaitsevien alueiden kehittämisen tulevaisuudessa. ■

LUE LISÄÄ

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/5#>

Onko mielessäsi jokin tietty aihe, jota haluaisit käsiteltävän tulevissa Panoraman ASIAA DATA -osioissa?

Haluaisitko, että jokin tietty tietoaineisto lisättäisiin ERI-rahastojen avoimen datan portaaliin?

Lähetä pyyntösi osoitteeseen REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Seuraa keskustelua TWITTERissä #ESIFopendata

tai tilaa uutiskirjeemme osoitteessa http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Synergioita EU:n kyberturvallisuuden paikallisissa ekosysteemeissä

Euroopan alueilla on ainutlaatuinen yhteys paikallisiin ekosysteemeihin, minkä ansiosta niillä on merkittävä rooli Euroopan kyberturvallisuusteollisuuden ja sen globaalin kilpailukyyn vahvistamisessa.

EU:n kyberturvallisuuden tulevaisuutta muokkaavat merkittävästi poliittiset toimet, joilla on suora vaikutus kyberturvallisuuden alueellisiin ekosysteemeihin. Toimiin sisältyviä aloitteita ovat muun muassa digitaaliset innovaatiokeskukset (DIH) sekä alueiden älykkään erikoistumisen tutkimus- ja innovointistrategiat.

Alueviranomaisilla on keinot varmistaa rakenteellinen yhteistyö paikallisten loppukäyttäjien, keskeisten infrastruktuurioperaattorien ja palveluntarjoajien sekä innovatiivisten pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten), tutkimus- ja innovointilaboratorioiden (R&I) ja koulutuskeskusten välillä.

Alueiden välinen yhteistyö on siten käänteentekevä tekijä, kun tavoitteena on parantaa Euroopan kyberturvallisuusmarkkinoita ja niiden kilpailukykyä. Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) on investoinut 1,53 miljoonaa euroa viisivuotiseen

alueiden väliseen yhteistyöohjemaan Interreg Europe CYBER. Ohjelman tavoitteena on parantaa EU:n kyberturvallisuusalueilla toimivien pk-yritysten kilpailukykyä luomalla synergioita kyberturvallisuuteen erikoistuneiden Euroopan alueiden välille. Näitä alueita kutsutaan myös Euroopan piilaaksoiksi.

Suurten haasteiden selittäminen

Kesäkuussa 2018 käynnistetyssä Interreg Europe CYBER -hankkeen tavoitteena on ylittää suurimmat esteet, joiden on havaittu vaikuttavan kyberturvallisuuteen erikoistuneiden pk-yritysten kilpailukykyyn Euroopassa. Ensimmäinen haaste liittyy olennaisten toimijoiden välisen koordinoinnin puutteeseen. Toinen on kyberturvallisuusosaajien kasvava puute ja kolmas kyberturvallisuusmarkkinoiden sirpaloituminen Euroopassa.

Ensimmäisen vuoden aikana hankkeessa keskityttiin kartoittamaan alueellisten ekosysteemien toimijoita ja analysoimaan niiden henkilökohtaisia vahvuuksia ja heikkouksia. Nämä toimet auttavat määrittelemään hyviä käytäntöjä, puuttumaan olemassa oleviin esteisiin sekä parantamaan julkisia politiikan välineitä, joiden tavoitteena on vahvistaa kyberturvallisuuteen erikoistuneiden alueellisten pk-yritysten kilpailukykyä.

Viro: menestyksekkään kyberturvallisuusbiosysteemin ruokkiminen

Viron tietojärjestelmäviranomaisen vastaa maan tietojärjestelmistä ja tietokoneverkoista. Se on yksi Interreg Europe CYBER -hankkeen kumppaneista.

Viron paikallinen kyberturvallisuuden ekosysteemi on erittäin edistyksellinen. Sijoittajat, elinkeinoelämän edustajat, akateeminen maailma ja hallinnon elimet voivat tehdä yhteistyötä ja vaihtaa ideoita operatiivisissa laboratorioissa, kuten Tallinnan teknillisen yliopiston (TTU) innovaatio- ja yrityskeskuksessa ja e-Estonia Showroomissa. Näissä keskuksissa pk-yritykset, sijoittajat, yritysjohtajat ja poliittiset päättäjät voivat verkostoitua, vaihtaa ideoita sekä keskustella paikallista kyberturvallisuuden ekosysteemiä koskevista strategioista. Viron kyberturvallisuuden ekosysteemi tukeekin tehokkaasti vahvoja pk-yrityksiä – kuten SpectX, CyEx Technologies, Cyber-

netica ja Guardtime – jotka tarjoavat johtavia palveluja ja ratkaisuja kyberuhkien torjumiseksi.

Vuonna 2019 hankkeen tapahtumissa keskitytään keräämään tietoa kolmen muun alueen kyberturvallisuuden ekosysteemeistä: Wallonia (Belgia), Castilla y León (Espanja) ja Brittany (Ranska).

LUE LISÄÄ

<https://www.interregeurope.eu/cyber/>

Euroopan piilaaksojen yhdistäminen

CYBER Interreg Europe

Alueiden välisellä yhteistyöhankkeella parannetaan julkisia politiikkoja kyberturvallisuusyritysten kilpailukyvyyn edistämiseksi.

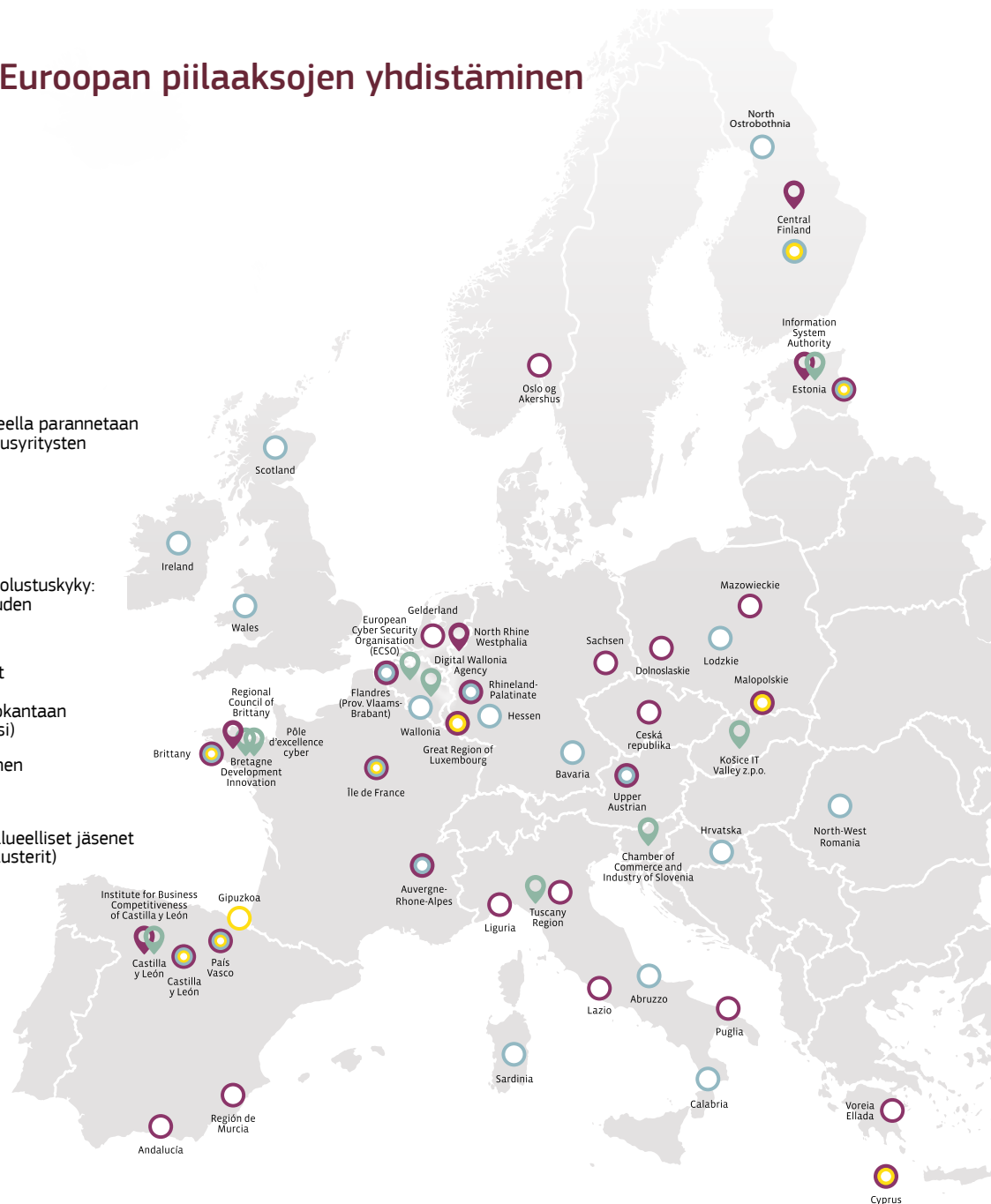
Euroopan piilaaksot: Kokeiluhanke

Sopeutumiskyky, peloteiky ja puolustusiky: Euroopan unionin kyberturvallisuuden vahvistaminen

Kyberturvallisuuden erikoistuneet digitaaliset innovaatiokeskukset (yhteisen tutkimuskeskuksen tietokantaan perustuva uusi tai jatkuva prosessi)

Älykäs erikoistuminen tai alueellinen kyberturvallisuusstrategia

Komission turvallisuustoimiston alueelliset jäsenet (alueviranomaiset ja alueelliset klusterit)

Lontoo, Yhdistynyt kuningaskunta

Milano, Italia

Haag, Alankomaat

Kaupungin visio toteutuu rahoitusvälineiden avulla

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) rahoitusvälineitä koskeva fi-compass-neuvontapalvelu on Euroopan komission ja Euroopan investointipankin (EIP) yhteistyöhanke. Yksi sen osa-alueista on useampaa aluetta koskeva tukiohjelma (Multi-region assistance programme, MRA). MRA-hankkeiden – joihin osallistuu vähintään kaksi hallintoviranomaista EU:n eri jäsenvaltioista – tavoitteena on arvioida ERI-rahastojen rahoitusvälineiden mahdollista käyttöä tietyillä yhteisen edun mukaisilla aihealoilla. Päämääränä on edistää rahoitusvälineiden laajempaa käyttöä sekä investoitujen ERI-rahastovarojen että niiden maantieteellisen tai temaattisen ulottuvuuden osalta, samoin kuin kannustaa eri jäsenvaltioiden alueita tekemään yhteistyötä, vaihtamaan parhaita käytäntöjä ja sitoutumaan keskinäiseen oppimiseen.

Kaupungit EU-politiikan keskiössä

Yli 70 prosenttia Euroopan kansalaisista elää kaupunkialueilla, ja määrän odotetaan kasvavan tulevaisuudessa. Kaupungit eri puolilla Eurooppaa räätälöivät päivittäin kehittämissuunnitelmiaan voidakseen vastata kiireellisintä ratkaisua vaativiin haasteisiin, kuten väestönkasvuun, ilmastonmuutokseen ja digitalisaatioon. Kehittämällä kokonaisvaltaisia strategioita ja asettamalla politiikoille pitkän aikavälin tavoitteita kaupungit toteuttavat toimia, joilla tuetaan kohtuuhintaista asumista,

edistetään energiatehokkuushankkeita, elävöitetään asuinalueita ja parannetaan julkista liikennettä. Strategisten suunnitelmien onnistunut toteuttaminen edellyttää kuitenkin kaupungeilta rahoitusmahdollisuuksia. Ilman julkisen ja yksityisen pääoman voimakasta panosta kaupunkien on vaikea toteuttaa visioitaan.

Vuonna 2013 alankomaalainen Haagin kaupunki päätti osoittaa 4 miljoonaa euroa JESSICA-pilottihankkeeseen energiatehokkuutta edistävän rahoitusvälineen perustamiseksi. Tuolloiset kumppanit eivät ehkä aavistaneet, että neljän vuoden kuluessa koossa olisi yli 46 miljoonan euron holdingrahasto innovaatioita, kestävää kehitystä ja kaupunkikehitystä varten.

Rahaston alkuvaihe oli kuitenkin haastava.

”Rahaston perustamisen aikoihin avoimia kysymyksiä oli paljon, ja meidän oli ratkaistava monia teknisiä esteitä vakaan ja kestävä perustan luomiseksi tuleville investoinneille”, muistuttaa Haagin taloudellisten investointien holdingrahastosäätiön HEID:n sihteeri William van den Bungelaar.

Haagilla on nykyään asiantuntijatyöryhmä, joka valvoo ja tukee kaupungin rahoitusvälineitä tiiviissä yhteistyössä riippumattoman rahastonhoitajan kanssa. HEID:n menestystarinan ansiosta rahoitusvälineitä käytetään nyt yleisesti kaupungin strategisten painopisteiden rahoittamisessa.

Investointien uudistuvuus eri puolilla Eurooppaa

Hyödyntääkseen nykyistä tietämystään rahoitusvälineiden alalla Haag yhdisti voimansa kolmen muun eurooppalaisen

kaupungin eli Manchesterin, Milanon ja Lontoon kanssa eurooppalaisten kaupunkien uudistuvia investointeja (Revolving Investments in Cities in Europe, RICE) koskevassa MRA-hankkeessa. Hankkeella pyrittiin edistämään sellaisten uusien rahoitusvälineiden kehittämistä, joilla lisätään yksityisen sektorin kaupunkikehitykseen – ja erityisesti älykkäisiin kaupunkeihin – liittyviä investointeja. Siinä vahvistettiin kaupunkien yhteiset rahoitustarpeet yksilöimällä ne alat, joilla rahoitusvälineet voivat parhaiten tukea kaupunkipolitiikan painopisteiden mukaisia hankkeita. Aloja, joilla rahoitustarve on suurin, ovat liikenne, energia-asiat, asuminen ja työtilat sekä vihreä ja sininen infrastruktuuri tai talouskehitys sen laajemmassa merkityksessä, mukaan lukien pk- ja startup-yritykset sekä uusien liiketoiminta- ja innovointimahdollisuuksien kehittäminen.

MRA-RICE-kumppanit pystyivät hyödyntämään hankkeeseen osallistuvien kaupunkien kokemuksia.

”Rahoitusvälineiden käyttö Manchesterissa on menestystarina, ja niiden hyödyt ovat olleet kauaskantoisia”, kertoo Manchesterin kaupunginvaltuuston jäsen Mark Duncan. Samoin Binal Cadieu Suur-Lontoon yleishallintoelimestä kehuu Lontoossa perustetun uuden energiatehokkuutta edistävän rahoitusvälineen Mayoral Energy Efficiency Fundin (MEEF) mahdollisuuksia. ”Uudistuvana rahastona MEEF tarjoaa meille mallin siitä, miten hyödyntää miljoonien puntien yksityisiä investointeja vähähiilisyysnähtävissä hankkeissa”, Cadieu toteaa.

RICE-kaupunkirahastomalli

RICE-hankkeen tuloksena syntyi kaupunkirahastomalli, joka voidaan sovittaa vastaamaan Euroopan unionin alueen kaupunkien erityistarpeisiin kaupunkikehityksen tukemiseksi. Rahasto on joustava, koska mallissa yhdistyvät RICE-kumppaneiden noudattamat parhaat käytännöt. Lyhyesti sanoen kyseessä on ”riippumattomasti hallinnoitu kaupunkijohtoinen rahoitusväline, jonka investointistrategia vastaa kaupungin strategisia painopisteitä ja jota rahoitetaan merkittävässä määrin julkisilla investoinneilla”.

RICE-hankejohtaja van den Bungelaar korostaa kumppanuudesta saatavia hyötyjä.

”Malli tarjoaa joustavat puitteet kaupunkikehittämistä koskevalle rahoitusvälineelle, jossa hyödynnetään merkittävästi julkisia investointeja yhdessä täytäntöönpanoa helpottavan teknisen tukipaketin kanssa”, hän toteaa. ”Mallisuunnitelma on yksinker-

tainen, toistettava ja mukautettava, jotta sitä voidaan käyttää kaupunkikehityksen rahoitusvälineen perustana.”

Vaikka riippumaton rahastonhoitaja edistääkin omalta osaltaan mallin toteuttamista, kaupungit johtavat investointistrategian kehittämistä. Kaupunkirahaston perustaminen antaa kaupungeille mahdollisuuden ottaa visionsa ja strategiansa käyttöön.

Koheesiopolitiikan tuen hyödyntäminen

ERI-rahastojen kaltaisilla julkisilla varoilla on keskeinen rooli markkinoiden puutteiden korjaamisessa, ja niiden ansiosta moniin hankkeisiin on mahdollista saada EU-rahoitusta, jota ei muuten olisi saatavilla tai joka olisi liian kallista. Jos kaupungeilla on mahdollisuus saada ERI-rahastovaroja, ne voivat menestyksekkäästi toteuttaa paikallisiin tarpeisiinsa kohdennettuja rahoitusvälineitä ja hyödyntää hankkeissa onnistuneesti muita julkisia ja yksityisiä investointeja. Tämä voidaan toteuttaa joko lainoittamalla ja takaamalla kaupunkien pitkän aikavälin hankkeita, tekemällä oman pääoman ehtoisia tai oman pääoman luonteisia sijoituksia korkeamman riskiprofiilin hankkeisiin tai yhdistämällä takaisin maksettavia tukia avustuksiin, joita ei tarvitse maksaa takaisin.

Monillakaan kaupungeilla ei ole laajaa kokemusta kaupunkirahastojen perustamisesta. Siksi ne tarvitsevat asiantuntija-apua suunnitelllessaan ja perustaessaan uusia rahoitusvälineitä. MRA:n kaltaiset Euroopan komission tuella toteutetut teknisen avun ohjelmat helpottavat uuden kaupunkirahaston valmistelutoimia ja toteuttamista auttamalla kaupungeja kehittämään omia valmiuksiaan.

”Niille kaupungeille, jotka eivät vielä ole tutustuneet kaupunkikehitysrahastojen kaltaisiin rahoitusvälineisiin, MRA-RICE-hanke tarjoaa hyödyllisen työvälineen, jonka avulla ryhtyy kehittämään uutta rahoitusvälinettä ja arvioimaan sen paikallista toteuttamiskelpoisuutta”, kertoo Milanon kaupungin hallituksessa työskentelevä Lucia Scopelliti.

LUE LISÄÄ

www.fi-compass.eu

UUTISET [LYHYESTI]

KAUPUNKIAGEN- DAN PALUU

EU:n kaupunkiagenda -esitteessä korostetaan tähän mennessä toteutettujen toimien ja saavutusten monimuotoisuutta ja moninaisuutta. EU:n kaupunkiagenda on innovatiivinen kaupunkipoliittinen aloite, jossa sovelletaan monitasoista hallintoa. Sen avulla kaupungit, jäsenvaltiot, Euroopan

komissio ja muut tärkeät sidosryhmät voivat yhdessä käsitellä kaupunkialueiden kiireellisimpiä ongelmia ja saada aikaan konkreettisia ratkaisuja EU:n kansalaisten eduksi. Esitteessä korostetaan EU:n kaupunkiagendan roolia innovatiivisen ja hyvän hallinnoinnin edistämässä ja laaja-alaisen ongelmien käsittelemisessä yhdenmukaisemmin sekä YK:n uuden kaupunkikehitysohjelman toteuttamisessa. Esitteessä on joukko "hanketarinoita" ja esimerkkejä toimista, joilla tuetaan parempaa sääntelyä, parempaa rahoitusta ja parempaa osaamista.

EU:n kaupunkipolitiikkaa voidaan parantaa vahvistamalla ja tiivistämällä yhteistyötä kaupunkien, jäsenvaltioiden ja EU:n välillä. Tätä voidaan edistää konkreettisesti ja tehokkaasti EU:n kaupunkiagendan kautta. Se on kaikkien kaupunkipolitiikka-aloitteiden kattoaloite, joka auttaa vahvistamaan kaupunkipolitiikkaa kaikilla tasoilla kaupunkien ja jäsenvaltioiden tasolta aina EU:n tasolle. Esitteessä kerrotaan myös EU:n monista kestävästä kaupunkikehitykseen keskittyvistä ohjelmista ja aloitteista. ■

LUE LISÄÄ

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/brochure/urban_agenda_eu_en.pdf

ROAD TRIP -HANKE PALAA

Viimevuotinen Road Trip -hanke oli suuri menestys verkossa. Se keräsi tuhansia seuraajia ja katselukertoja. Tänä vuonna hankkeessa on kaksi uutta reittiä, jotka vievät kaksi uutta matkailutiimiä elämänsä seikkailuun eri puolille Eurooppaa. Koko matka kuljetaan tietysti minibussilla!

Elokuun lopusta syyskuun loppuun tiimit kulkevat kymmenien alueiden halki läpi Euroopan osallistuen paikallisten elämään ja vierailen reitin varrella EU-rahoitteisissa hankkeissa. Matkailijat pääsevät tutustumaan Eurooppaan eri tavalla, minkä lisäksi he pääsevät näkemään itsestään eri puolia.

Matkaan lähtee kaksi nelijäsenistä tiimiä, joista toinen kulkee Ruotsista Kanariansaarille ja toinen Irlannista Kyprokselle. Tiimien mukana matkustavat videokuvaaja, kirjoittaja, valokuvaaja ja esittelijä. Tiimit dokumentoivat kaikki matkan vaiheet ja jakavat matkan kohokohdat hankkeen verkkosivustolla ja sosiaalisessa mediassa. ■

LUE LISÄÄ

Hakuaika alkaa 24. kesäkuuta. Lue lisää verkkosivustolta ja sosiaalisesta mediasta:

<https://roadtripproject.eu/>

INTERREG EUROPE -HANKKEIDEN RAPORTOINTIA HELPOTETAAN

Interreg Europe -ohjelman neljännen hanke-ehdotuspyynnön lukuisille hankkeille myönnetään lisärahoitusta kertamaksuna, kun hankkeet toimittavat todisteet toteutetuista toimista. Uusi yksinkertaisempi prosessi tarkoittaa sitä, ettei hankkeiden tarvitse enää toimittaa laskuja maksun saamiseksi. Näin ne säästävät ensimmäisen tason tarkastuskustannuksissa. Hankkeissa voidaan keskittyä täysin niiden sisältöön ja kohdentaa enemmän resursseja itse toimiin. Muutos parantaa hankkeiden kustannustehokkuutta.

Mikä kannusti muutokseen? Euroopan komission valmistelemilla ja EU:n jäsenvaltioiden hyväksymillä asetuksilla – kuten koon-tiasetuksella – poistettiin kertamaksujen 100 000 euron raja. Varainhoito- ja tarkastusyksikön johtaja Petra Geitner: ”Asetus kannusti viemään prosessien yksinkertaistamisen pidemmälle niin, että yksinkertaistetusta kustannusten korvaamismenettelystä tulee normaali menettely, jota sovelletaan muutenkin kuin poikkeustilanteissa.”

Interreg Europe -ohjelman toimintaa on yksinkertaistettu aikaisemminkin. Vuosia sitten ohjelmassa otettiin käyttöön hallinnollisten kulujen kiinteämääräinen korvaus ja valmis-

telukustannusten kertakorvaus, minkä lisäksi tarkastustasoja laskettiin. Ohjelman johtaja Erwin Siweris: ”Rahoitamme yli 2 000 kumppania 258 hankkeessa suhteellisen pienellä 359 miljoonan euron talousarviolla. Meillä on siten oltava innovatiiviset ja virtaviivaiset prosessit. Olemme olleet usein eturintamassa EU-tason menettelyjen yksinkertaistamisessa, ja komissio ja muut yhteistyöohjelmat ovat ottaneet meistä esimerkkiä.”

Tiimi tutkii innokkaasti vaihtoehtoisten ratkaisujen tai uusien asetusten mukaisen saavutuksiin perustuvan rahoituksen etuja. Katsotaan, mitä he seuraavaksi keksivät!

Interreg Europe on Euroopan aluekehitysrahaston yhteisrahoittama alueiden välinen yhteistyöohjelma. Sen avulla tuetaan hankkeita, joilla parannetaan aluekehityspolitiikkoja EU:n alueiden välisen kokemusten vaihdon kautta. ■

LUE LISÄÄ

<https://www.interregeurope.eu/>

Nopeiden internetyhteyksien tuominen Euroopan alueille

Alueiden – etenkin maaseutualueiden – kilpailukyky riippuu toimivista yhteyksistä. Niillä ei tarkoiteta vain maanteitä ja rautateitä vaan myös internetin valtateitä.

Aluepolitiikan pääosaston älykkään ja kestävä kasvun yksikön johtaja Rudolf Niessler toteaa seuraavaa: ”Erityisesti maaseutualueilla laajakaistan avulla edistetään väestönkasvua ja korkealaatuisten työpaikkojen luomista.” Siksi on ensiarvoisen tärkeää, ettei maaseutualueiden anneta jäädä muista jälkeen.

Digitaalinen kuilu

Vaikka EU ja useimmat jäsenvaltiot ovat panostaneet tuntuvasti maaseudun internetyhteyksiin, ero kaupunkialueiden yhteyksiin on edelleen huomattava. Yhteyksien kattavuus Euroopassa on kasvanut viime vuosina tasaisesti, ja yli 80 prosentilla väestöstä on internetyhteys. Eritellyistä tiedoista kuitenkin ilmenee, että maaseudun asukkaista yhteys on alle 50 prosentilla, eikä ero näytä olevan kaventumassa niin, että [Euroopan digitaalistrategian tavoitteet saavutettaisiin vuoteen 2020 mennessä](#).

Maaseudun laajakaistaa koskeva toimintasuunnitelma

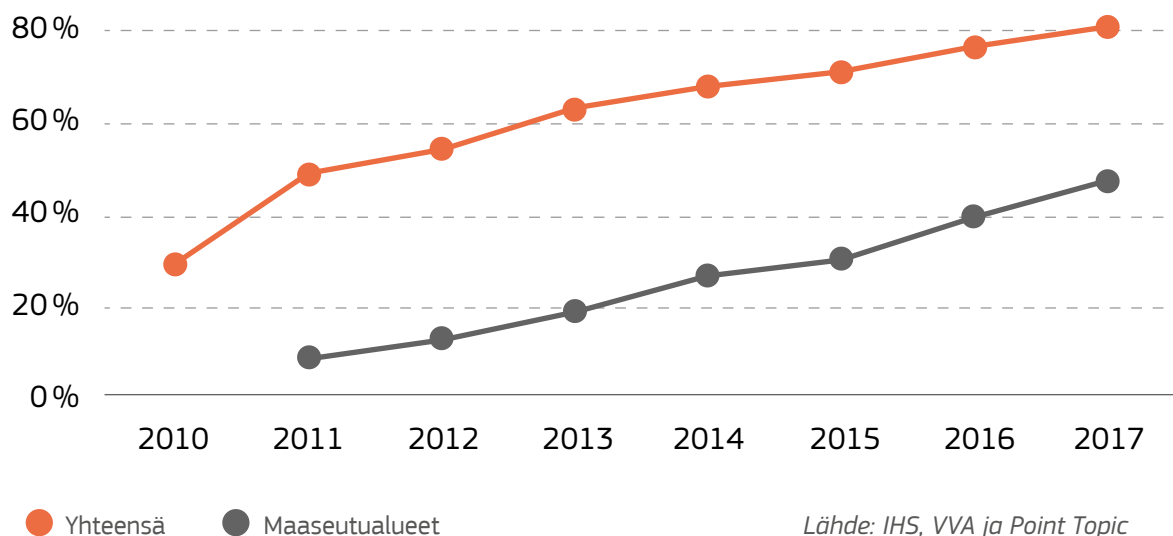
Edellä esitetty huomioon ottaen Euroopan komissio on ottanut käyttöön [maaseudun laajakaistaa koskevan toimintasuun-](#)

[nitelman](#). Tämän hankkeen keskeinen näkökohta on aluekehityksestä, maaseudun kehittämisestä ja digitaalipolitiikasta vastaavien Euroopan komission yksiköiden väliset rajat ylittävä lähestymistapa.

Toimintasuunnitelma koostuu kuudesta osasta, joiden yhteisenä tavoitteena on varmistaa laajakaistan käyttöönotto maaseudulla:

- Laajakaistaa käsittelevien virastojen (Broadband Competence Offices) verkoston perustaminen
- Laajakaistaoperaatioiden toteuttaminen jäsenvaltioissa ja alueilla, joiden laajakaistaverkon kattavuus on heikko
- Laajakaistainvestointien suunnittelua, raportointia ja seuranta koskevien yhteisten menetelmien kehittäminen
- Maaseutua koskevan varmistustestin käyttöönotto
- Laajakaistainvestointeja koskevan Euroopan komission oppaan päivittäminen
- Maaseudun laajakaistaa koskevan toimintakehyksen suunnittelu maaseudun laajakaistainvestointien toteuttamisen tueksi.

Uuden sukupolven laajakaistayhteyksien (NGA) kattavuus EU:ssa, 2010–2017

Lähde: IHS, VVA ja Point Topic

Laajakaistaa käsittelevien eurooppalaisten virastojen perustaminen

Ensi vaiheessa Euroopan komissio tukee laajakaistaa käsittelevien virastojen verkoston kasvua ja laajentamista. Monilla alueilla on hallinnollisiin valmiuksiin ja laajakaista-alan asiantuntemukseen liittyviä esteitä, joista osa on pystyttävä ratkaisemaan viranomaisten yhteistyön ja sitoutumisen avulla.

Yksi keskeisistä keinoista on yhteyksien luominen laajakaistaa käsittelevien virastojen ja maaseudun sidosryhmien välille. Tuoreen tutkimuksen mukaan alle 20 prosenttia niistä on yhteydessä oman maansa maaseudun kehittämisverkostoon. Digitaalinen kuilu voidaan kuroa umpeen vain siten, että laajakaistaa käsittelevät virastot ja maaseudulla olevia esteitä ratkaisevat keskeiset toimijat yhdistävät voimansa.

MIKÄ ON BCO-VERKOSTO?

Euroopan komissio on kehottanut jäsenvaltioita perustamaan laajakaistaa käsittelevien virastojen (Broadband Competence Office, BCO) verkoston käsittelemään yhteisiä ongelmia.

Virastot toimivat muun muassa seuraavien laajakaistiaan liittyvien ongelmien keskitettynä asiointipisteenä:

- > sääntely
- > tekniset ongelmat
- > talousasiat.

Laajakaistaa käsitteleviä virastoja on kaikissa jäsenvaltioissa ja monilla alueilla. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/bco-network-directory>

” Erityisesti maaseutualueilla laajakaistan avulla edistetään väestönkasvua ja korkealaatuisten työpaikkojen luomista. ”

Vuonna 2019 aluepolitiikan pääosasto ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto ottavat käyttöön maaseutua koskevan varmistustestin. Tämä edellyttää, että halutessaan uudelleenohjelmoida alun perin laajakaistaan varattuja EU-varoja hallintoviranomaisen on osoitettava, että maaseudun laajakaistan kattavuus varmistetaan muulla tavoin. Näin varmistetaan, ettei varoja oteta pois niitä eniten tarvitsevilta alueilta vain, koska näillä alueilla on haasteita.

Euroopan komissio valmistelee parhaillaan kahta opasta, joissa annetaan hankesuunnittelijoille ja sijoittajille konkreettisia laajakaistahankkeiden kehittämisohteita: päivitetty [laajakaistainvestointeja koskeva opas](#) ja maaseutualueiden investointeja koskeva opas, jotka on määrä julkaista vuoden 2019 jälkipuoliskolla.

Seuraavat vaiheet

Maaseudun ja kaupunkien välinen digitaalinen kuilu on tosiasia, jota ei selätetä lyhyellä aikavälillä. Siksi Euroopan komissio sitoutuu edelleen tukemaan laajakaistaa käsitteleviä virastoja koko EU:n alueella ja osoittamaan niille määrärahoja tulevalla rahoituskaudella. Varoja myönnetään erityisesti Euroopan aluekehitysrahaston ja Verkkojen Eurooppa -välineen kautta, mutta myös uusista välineistä, kuten Verkkojen Eurooppa -välineen laajakaistainvestointirahastosta ja InvestEU-ohjelmasta.

Jäsenvaltioiden ja alueiden on nyt varmistettava, että niillä on käytössä rakenteet ja tukijärjestelmät, joiden kautta maaseutualueet saavat tarvitsemansa tuen. ■

LUE LISÄÄ

Toimintasuunnitelma: <https://europa.eu/!WU38Xx>
<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/broadband-investment-guide>

Laajakaistaan kohdennettava rahoitus seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä

Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI)

- EAKR: laajakaistainvestoinnit **painopistetavoitteen 3** alle yhdessä liikenne- ja energiainfrastruktuurin kanssa
- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (EMR): laajakaistainvestointi vain osana paikallisia kehityshankkeita

Verkkojen Eurooppa -väline – digitaalinen

- **3 mrd euroa**
- Keskiössä liitettävyysohjelma digitaalisen murroksen mahdollistamiseksi
- Synergioita Verkkojen Eurooppa -välineen liikenne- ja energiaverkkojen kanssa Verkkojen Eurooppa -välineen ohjelman kautta

InvestEU

- Osa kestävän infrastruktuurin ikkunaan
- **11,5 mrd euron takuu** saatavilla laajakaistainvestointeihin sekä myös muihin infrastruktuureihin

HANKKEET

SIMULAATIO-OPPIMINEN
VIRTUAALISAIRAALASSAKOKONAINVESTOINTI
8 855 010 EUROAEU-RAHOITUS
4 084 010 EUROA

Lorrainen virtuaalisairaalassa (HVL) on opiskelijoille ja terveydenhoidon ammattilaisille lääketieteen simulaatiolaitteet ja -välineet.

Virtuaalisairaalahankkeella vastataan haasteeseen ”ei koskaan ensimmäistä kertaa potilaaseen”. Hanke on saanut EAKR-rahoitusta, ja sitä johtaa Lorrainen yliopiston Collegium-Santé, jossa ovat mukana lääketieteen, hammaslääketieteen, farmakologian ja liikuntatieteellinen tiedekunta.

Nancyn yliopistollisessa keskussairaalassa Ranskassa tammikuussa 2018 avattu virtuaalisairaala tarjoaa simulaatio-opetusta niin sairaaloissa kuin yksityisklinikoilla työskenteleville lääketieteen ja terveydenhuollon ammattilaisille.

Virtuaalisairaalassa on CUESIM (yliopiston simulaatiokoulutuskeskus), CESU (ensiapukoulutuskeskus), kirurgian ja hammaslääketieteen (rikostekninen hammaslääketiede) koulu, MéMoSim'S (terveys- ja liikuntatieteiden metrologian, mallinuksen ja simulaation osaamiskeskus) sekä sairaalan sisäiseen käyttöön tarkoitettu apteekki. Sairaalassa on myös vuodeosasto ja simulaattori vakavien infektioriskien hallintaan.

Simulaatio-oppimisessa on monia etuja. Opiskelijat ja terveydenhuollon ammattilaiset voivat kehittää teknisiä ja toiminnallisia taitojaan ennen oikeiden potilaiden kohtaamista.

Opiskelija voi edetä itsenäisemmin ja turvallisemmin omaan tahtiin esimerkiksi myrkyllisten aineiden käsittelyssä. Opiskelijat saavat kokemusta rutiininomaisista tekniikoista ja voivat arvioida itseään videoiden kautta ja niitä läpikäymällä sekä virtuaalitodellisuuden ja interaktiivisten ”vakavien pelien” kautta.

Eri alojen ammattilaiset oppivat työskentelemään paremmin yhdessä, kun opiskelu ei tapahdu vain omalla erikoistumi-

salalla. Myös potilaat hyötyvät ja saavat enemmän tukea, kun terveydenhuollon ammattilaiset voivat keskittyä tehokkaammin potilaaseen ja tämän tarpeisiin.

Startup-yritysten vahvistaminen

Virtuaalisairaalalla on ollut tärkeä merkitys uusien koulutusohjelmien tarjonnassa. Vuonna 2016 alkoivat ensimmäiset kurssit, joihin osallistui 1 000 ja 1 500 yleislääkäriä, ensiapulääkäriä ja kirurgia. Tavoitteena on kouluttaa 4 000 – 5 000 ammattilaista vuodessa.

Virtuaalisairaalassa on aloitettu myös monia korkeakoulututkintoihin kuuluvia kursseja, minkä lisäksi tullaan järjestämään ainakin 16 lyhempää täydennyskoulutusta.

Virtuaalisairaalan puitteissa on perustettu myös kaksi startup-yritystä, joista toinen on erikoistunut robotiikkaan ja toinen nanoteknologiaan. Lorrainen yliopistossa työskentelee tämän Euroopan aluekehitysrahaston hankkeen puitteissa noin 10 jatko-opiskelijaa, minkä lisäksi hallinnollisiin tehtäviin on palkattu lukuisia määräaikaista työntekijöitä.

Virtuaalisairaala osallistuu myös lääketieteelliseen tutkimukseen, tutkimukseen ja kehitykseen (uusien lääkinällisten laitteiden asiantuntemus) sekä opetuksen tutkimukseen (uusien simulaatiovälineiden kehittäminen).

Collegium-Santén lisäksi virtuaalisairaala tukee kolme organisaatiota – Lorrainen yliopisto, CHRU ja Lorrainen syöpätutkimuslaitos – minkä lisäksi sairaala tekee yhteistyötä muiden tutkimuskeskusten ja elinkeinoelämän kumppaneiden kanssa. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.hvl.healthcare/>

HANKKEET

UUSIA RATKAISUJA SÄHKÖ- JA ELEKTRONIKKAJÄTTEEN KIERRÄTYKSEEN

**KOKONAISINVESTOINTI
8 999 000 EUROA**

**EU-RAHOITUS
3 295 560 EUROA**

Espanjalainen sähkö- ja elektroniikkajätteen käsittelyyn erikoistunut Ewaste Canarias kohdentaa EAKR-varoja kahteen tutkimus- ja kehityshankkeeseen, joiden tavoitteena on löytää uusia tapoja kierrättää sähkö- ja elektroniikkajätettä.

Ewaste Canarias toimii kasvavalla sektorilla, ja sillä on edistyksellinen sähkö- ja elektroniikkajätteen käsittelylaitos Kanariansaarilla.

Se on ensimmäinen yritys, joka käsittelee ja muuntaa jäähdytyskaasuja käyttämällä biokaasua. Laitos pystyy käsittelemään yli 100 erilaista laitetta niin, että jätteen kasvihuonekaasuista puhdistetaan 99,8 prosenttia.

EU:n suuntaviivojen mukaisessa hankkeessa keskitytään ottamaan talteen EU-standardien mukaisesti erittäin puhtaita raaka-aineita ja kierrättämään jätteet lähellä niiden syntymispaikkaa.

Jäähdytyslaitteiden ja sähköllä toimivien lämminvesivaraajien kierrätyksen aikana osa jätteestä on poltettava – mistä aiheutuu merkittäviä ympäristövahinkoja – koska laitteille ei ole keksitty kierrätysvaihtoehtoja.

Ewaste Canarias vastaa tähän haasteeseen kohdentamalla Euroopan aluekehitysrahaston tuen kahteen tutkimus- ja kehityshankkeeseen, joiden tavoitteena on löytää vaihtoehtoisia ratkaisuja. Ensimmäisen hankkeen tavoitteena on ottaa talteen kierrätettävien jääkaappien polyuretaanivaaho.

Toisessa hankkeessa pyritään suunnittelemaan ja kehittämään tunnetusti vaikeasti kierrätettäville sähkökäyttöisille lämminvesivaraajille uusi käsittely- ja puhdistusmenetelmä.

Osaamista ja työpaikkoja

EAKR:n avulla hankkeissa toivottavasti onnistutaan löytämään talteenotetuille materiaaleille käyttösovelluksia joko muilla teollisuudenaloilla tai absorbentteina. Näin halutaan välttää niiden polttamisesta aiheutuvat kielteiset ympäristövaikutukset.

Ewasten yleisenä tavoitteena on edistää kierrätetyn teollisuusmateriaalin kehittämistä ja uudelleenkäyttöä noudattaen laatu-, innovointi-, tehokkuus- ja ympäristönsuojelukriteerejä. Tulosten toivotaan monipuolistavan Kanariansaarten taloutta ja synnyttävän korkean osaamistason työpaikkoja. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.ewaste.es>

HANKKEET

LAITTOAMAN ELÄINKAUPAN
TORJUNTA ITALIAN JA
ITÄVALLAN RAJALLAKOKONAININVESTOINTI
1 117 300 EUROAEU-RAHOITUS
949 700 EUROA

Italian Friuli Venezia Giulian alueen ja Itävallan Carinthian alueen julkiset palvelut tekevät yhteistyötä Bio-Crime-hankkeessa, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä laitonta eläinkauppaa. Laiton eläinkauppa vaarantaa ihmisten ja eläinten terveyden edistämällä tautien leviämistä sekä uhkaamalla taloudellista turvaa ja yleistä turvallisuutta.

Koillis-Italian ja Etelä-Itävallan raja-alueet ovat useimmiten Itä-Euroopasta tulevien lemmikkieläinten (pääasiassa koirien, kissojen ja lintujen) laitton kaupan kauttakulkualueita. Laiton eläinkauppa voi edistää eläimistä ihmisiin tarttuvien zoonoosien – infektiotautien, kuten vesikauhun ja klamydioosin – leviämistä.

Rajat ylittävä rikollisuus vaikuttaa kielteisesti myös eläinten terveyteen ja hyvinvointiin ja (kansallisten kasvattajien) markkinasuojaan, minkä lisäksi zoonoottisia taudinaiheuttajia voidaan mahdollisesti käyttää bioterrorismissa.

Bio-Crime-tiimi on toteuttanut yhteisiä torjuntatoimia, jakanut tietoa sekä järjestänyt kursseja ja koulutusta niin toimiin osallistuville viranomaisille kuin suurelle yleisölle. Digitaaliset innovaatiot olivat tärkeä osa hanketta, johon saatiin Euroopan aluekehitysrahaston tukea.

Julkisten viranomaisten, kuten terveydenhuoltopalvelujen, poliisin, tullin ja oikeuslaitoksen, välille on syntynyt tiivis verkosto, joka takaa hankkeen jatkuvuuden.

Bio-Crime on järjestänyt yli tuhannelle italialaiselle ja itävaltalaiselle virkamiehelle ja poliisille lukuisia kursseja eläintautiriskeistä, niiden ennaltaehkäisystä ja eläinten käsittelystä. Hankkeessa on laadittu yhteistä toiminnallista ohjeistusta ja

tehty yhteisiä rajat ylittäviä tarkastuksia, minkä myötä rikollisuus on vähentynyt.

Yhteinen epidemiologinen valvonta on helpottanut tiedon saatavuutta ja edistänyt tietojen jakamista. Eri palvelut toimivat nopeammin ja koordinoitummin reaaliaikaisen järjestelmän ansiosta, joka varoittaa viranomaisia vakavista rajat ylittävistä uhista. Julkiset virkamiehet, poliisi ja opettajat voivat nyt hyödyntää turvallista verkkoalustaa.

Oppimisprosessi

Vanhemmat ostavat lemmikkejä usein lapsilleen, joten hankkeen aikana kehitettiin 11–13-vuotiaille lapsille suunnattuja kursseja. Rajat ylittävällä alueella toteutetun kyselyn avulla arvioitiin lasten tietämystä ennen kurssia ja kurssin jälkeen. Kyselyn mukaan yli 30 prosenttia lapsista ei tiennyt riittävästi eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien leviämisestä ja eläinten asianmukaisesta käsittelystä. Tulokset noudattelivat muissa EU-maissa saatuja tuloksia.

Yhteensä 240 lasta Carinthiassa ja 200 lasta Friuli-Venezia Juliassa osallistui kursseille, minkä myötä tietoisuus zoonoottisista terveysriskeistä kasvoi. Kurssien päätteeksi järjestettiin lasten piirustuksista, teksteistä ja valokuvista koostuva näyttely. Hankkeeseen on tullut nyt mukaan myös saksalaisia ja slovenialaisia kouluja.

Lapsille räätälöityyn digitaaliseen viestintään sisältyi YouTuben Bio-Crime-koulutuskanava ja lyhyitä animaatiovideoita. Lisäksi hankkeelle laadittiin julkinen verkkosivusto, jonka käyttöä seurattiin verkkoliikenteen analysointijärjestelmän avulla. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.biocrime.org/>

HANKKEET

NUORILLE YRITTÄJILLE SUUNNATTU UUSI KOULU- TUS OHJAA YRITTÄJYYTEEN

**KOKONAINVESTOINTI
904 830 EUROA**

**EU-RAHOITUS
769 110 EUROA**

Euroopan aluekehitysrahasto edistää yrittäjyyttä ja innovointia Balkanin ja Välimeren alueella rahoittamalla nuorten valmennusta viidessä Euroopan maassa.

Aloittelevat yrittäjät Bulgariassa, Kyproksella, Kreikassa, Albaniassa ja Pohjois-Makedoniassa oppivat uusia yrittäjyydestä "i3 – Education for ideas, inventions and innovations for entrepreneurship" -hankkeessa. Viiden maan koulutus- ja oppilaitokset toteuttavat hankkeen toimia yhteistyössä ja tukevat uusien yritysten kasvua.

Balkanin niemimaan ja itäisen Välimeren alueen yhteisenä haasteena on talouskasvun elvyttäminen. i3-hanke auttaa tässä tarjoamalla koulutusmallin, johon sisältyy perusopetuksen lisäksi myös strategia opetusohjelman toteuttamiseksi.

Yhteensä 250 korkeakouluopiskelijaa ja toisen asteen opiskelijaa on mukana koulutuksessa, johon sisältyy myös liike-elämässä menestyneiden mentorien tarjoamaa valmennusta.

Koulutusta tulevaisuutta varten

Jokaisessa osallistujamaassa toteutetaan viiden kolmipäiväisen koulutusmoduulin kokeilu. Koulutus alkaa johdannolla yrittäjyyteen, minkä jälkeen erikoistutaan yhteen seuraavista osa-alueista: ympäristö, energia, ICT, elämäntapa ja edistykelliset teknologiat, kuten robotiikka ja nanoteknologia. Jokaiseen kokeiluun osallistuu 50 opiskelijaa, jotka pääsevät

vierailemaan yrityksissä. He pääsevät seuraamaan vierestä, kun kokeneet yrittäjät pyörittävät yrityksiään.

Ensimmäinen koulutusmoduuli järjestettiin Bulgariassa, jonne tuli osallistujia kaikista kumppanimaista. Opiskelijat opiskelivat ensin yleisiä aiheita, kuten yritys yhteiskunnan edun tuottajana, viestintätaidot ja käytännön matematiikka. Tämän jälkeen osallistujat saivat oppia terveysasioista, työympäristöistä, matkailusta, viihteestä, pitopalveluista, liikunnasta ja kulttuurista.

i3-mallin yksityiskohtaiset tiedot ja koulutusmateriaali on julkaistu lehtisessä, joka julkaistaan verkossa. Hankkeen tulokset esiteltiin Sofian yliopistossa Bulgariassa järjestetyssä konferenssi- ja messutapahtumassa. Tavoitteena oli edistää tiettyjä koulutusaloja ja kannustaa lisää organisaatiota mukaan.

Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on luoda tunnistettava koulutusbrändi, jolla voidaan edistää luovia ja kohdennettuja oppimismahdollisuuksia nuorille aloitteleville yrittäjille.

LUE LISÄÄ

<http://www.i-3.eu/>

OHJELMA

7.–10. LOKAKUUTA 2019

Bryssel (BE)

Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko

MARRASKUU 2019

Milano (IT)

EUSALP Forum, Milano

MARRASKUU 2019

Bryssel (BE)

Smart Regions 3.0

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai kukaan Euroopan komission puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa seuraavien tietojen käytöstä.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisu- ja tiedotustoimisto, 2019

PDF ISSN 1725-8162 KN-LR-19-069-FI-N

© Euroopan unioni, 2019

Tekstin käyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Euroopan komission asiakirjojen käyttöehdoista säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Euroopan unionin tekijänoikeuden piiriin kuulumattomien kuvien tai muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen on pyydyttävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijoilta.

Printed by Bietlot in Belgium

Tämä lehti painetaan bulgarian, englannin, espanjan, italian, kreikan, puolan, ranskan, romanian ja saksan kielillä kierrätyspaperille. Julkaisu on saatavana verkossa 22 kielellä osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui kesäkuussa 2019.

VALOKUVAT (SIVUT):

Kansi: © Määri-Sleesian alueen arkisto;

Sivu 3: © Euroopan unioni;

Sivu 4: © iStock/baona;

Sivu 6: © iStock/HildaWeges;

Sivu 7: © iStock/baona;

Sivu 8: © iStock/kupicoo;

Sivu 10: © iStock/aelitta;

Sivu 11: © Euroopan unioni 2018/Georges Boulougouris;

Sivu 13: RocktheAlps © Euroopan unioni 2019/Sébastien Ferraro;

Sivu 14: ENERPAT © Euroopan unioni 2019/Cyril Morvant;
E=0 © Euroopan unioni 2019/Studio Amography;

Sivu 15: Mobilitas © Euroopan unioni 2019/Luigi Sauro
Fotographi Studio;

Sivu 16: Ariel © Euroopan unioni 2019/Luigi Sauro
Fotographi Studio;

Sivu 18: © iStock/kentoh;

Sivu 20: © Susie-Knoll_Creative Commons_CC BY 3.0 DE;

Sivu 21: © Euroopan unioni 2018/Genevieve Engel;

Sivu 22: © Euroopan unioni 2019/Denis Closon © Amaury Bisiaux;

Sivu 24: © Danilo di Stefano;

Sivu 25: © Elodie Joseph-Auguste;

Sivu 26: © iStock/rustamank;

Sivu 27: © Määri-Sleesian alueen arkisto;

Sivu 28: © Määri-Sleesian alueen investointi ja kehitys;

Sivu 29: © Määri-Sleesian alueen investointi ja kehitys;

Sivu 30: © Määri-Sleesian alue;

Sivu 32: Ylhäällä – kuva 1. © Boris Renner kuva 2. © Jiří Zerzoň;

Alhaalla © Ostravan kaupunki;

Sivu 33: kuva 3. © Jiří Zerzoň kuva 4. © Jiří Zerzoň kuva

5. © Boris Renner kuva 6. © Dolni Vitkovicen alueen arkisto;

Sivu 34: © Määri-Sleesian alueen arkisto;

Sivu 35: © Määri-Sleesian alueen arkisto;

Sivu 38: © iStock/Quardia;

Sivu 40: The Hague © iStock/Deejipilot Milano © iStock/Luneberg;
Lontoo © iStock/QQ7;

Sivu 44: © iStock/PeopleImages;

Sivu 45: © Euroopan unioni;

Sivu 47: © Hôpital virtuel de Lorraine;

Sivu 48: © iStock/makenoodle;

Sivu 49: © iStock/Vesnaandjic.

STAY CONNECTED

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

Euroopan unionin
 julkaisutoimisto

Euroopan komissio
 Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
 Viestintä – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu